

Financijski izvještaji u funkciji analize poslovanja i financijskog stanja poduzeća Bauhaus d.o.o. Zagreb

Boričić, Tena

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:145:086781>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-26**

Repository / Repozitorij:

[EFOS REPOSITORY - Repository of the Faculty of Economics in Osijek](#)

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Ekonomski fakultet u Osijeku

Preddiplomski studij *Financijski menadžment*

Tena Boričić

Financijski izvještaji u funkciji analize poslovanja i financijskog stanja poduzeća Bauhaus d.o.o. Zagreb

Završni rad

Osijek, 2020

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Ekonomski fakultet u Osijeku
Preddiplomski studij *Financijski menadžment*

Tena Boričić

**Financijski izvještaji u funkciji analize poslovanja i financijskog
stanja poduzeća Bauhaus d.o.o. Zagreb**

Završni rad

Kolegij: Analiza financijskih izvješća

JMBAG: 0010218998

e-mail: tena.boricic19@gmail.com

Mentor : izv.prof.dr.sc. Blaženka Hadrović Zekić

Osijek, 2020

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek
Faculty of Economics in Osijek
Undergraduate Study (Financial Management)

Tena Boričić

**Financial reports in function of business analytics and
financial state of company Bauhaus L.L.C. Zagreb**

Final paper

Osijek, 2020

IZJAVA
O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI,
PRAVU PRIJENOSA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA,
SUGLASNOSTI ZA OBJAVU U INSTITUCIJSKIM REPOZITORIJIMA
I ISTOVJETNOSTI DIGITALNE I TISKANE VERZIJE RADA

1. Kojom izjavljujem i svojim potpisom potvrđujem da je završni (navesti vrstu rada: završni / diplomski / specijalistički / doktorski) rad isključivo rezultat osobnoga rada koji se temelji na mojim istraživanjima i oslanja se na objavljenu literaturu. Potvrđujem poštivanje nepovredivosti autorstva te točno citiranje radova drugih autora i referiranje na njih.
2. Kojom izjavljujem da je Ekonomski fakultet u Osijeku, bez naknade u vremenski i teritorijalno neograničenom opsegu, nositelj svih prava intelektualnoga vlasništva u odnosu na navedeni rad pod licencom *Creative Commons Imenovanje – Nekomercijalno – Dijeli pod istim uvjetima 3.0 Hrvatska*.
3. Kojom izjavljujem da sam suglasan/suglasna da se trajno pohrani i objavi moj rad u institucijskom digitalnom repozitoriju Ekonomskoga fakulteta u Osijeku, repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te javno dostupnom repozitoriju Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (u skladu s odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15).
4. izjavljujem da sam autor/autorica predanog rada i da je sadržaj predane elektroničke datoteke u potpunosti istovjetan sa dovršenom tiskanom verzijom rada predanom u svrhu obrane istog.

Ime i prezime studenta/studentice: Tena Boričić

JMBAG: 00102189988

OIB: 35907433610

e-mail za kontakt: tena.boricic19@gmail.com

Naziv studija: Preddiplomski sveučilišni studij

Naslov rada: Financijski izvještaji u funkciji analize poslovanja i financijskog stanja poduzeća Bauhaus d.o.o.

Zagreb

Mentor/mentorica diplomskog rada: izv.prof.dr.sc. Blaženka Hadrović Zekić

U Osijeku, 24.09.2020. godine

Potpis Tena Boričić

SAŽETAK

U sklopu ove teme prikazani su i objašnjeni temeljni financijski izvještaji, skupine pokazatelja analize financijskih izvještaja, kao i pojedinačni pokazatelji. U procesu poslovnoga odlučivanja rabe se različiti analitički postupci i koriste se kvantitativni podatci iz temeljnih financijskih izvještaja te ih se pretvara u upotrebljive informacije važne za vođenje i upravljanje. Podaci koji proizlaze iz analize financijskih izvještaja upotrebljavaju različite interesne skupine poput: direktora, dobavljača, zaposlenika, kupaca, investitora, kreditora.

Temeljni financijski izvještaji su: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke uz financijske izvještaje. Instrumenti analize financijskih izvještaja su horizontalna i vertikalna analiza te analiza financijskih pokazatelja.

U praktičnom dijelu rada, u svrhu provedbe analize financijskih izvještaja izabrano je poduzeće Bauhaus d.o.o. Zagreb. Promatrano razdoblje kroz koje će biti analizirani financijski pokazatelji i instrumenti analize poslovanja je od 2014. godine do 2018. godine. Nakon provedene financijske analize prikazati će se poslovni uspjeh i nedostaci poduzeća Bauhaus d.o.o. Zagreb.

Ključne riječi: Uspješnost poslovanja, financijska analiza, Bauhaus d.o.o. Zagreb

ABSTRACT

As part of this topic, the basic financial reports, groups of indicators for the analysis of financial reports, as well as individual indicators, are presented and explained. In the business decision-making process, various analytical procedures are applied and data from the financial statements are used and converted into usable information relevant to management and governance. The data arising from the analysis of financial statements are used by various stakeholders such as: directors, suppliers, employees, customers, investors, creditors.

The basic financial reports are: balance sheet, income report, cash flow report, report of changes in equity and notes to the financial reports. The instruments of analysis of financial reports are horizontal and vertical analysis and analysis of financial indicators.

In the practical part of the work, the implementation of the analysis of financial reports, the company Bauhaus l.l.c. Zagreb was selected. The observed period during which financial indicators and business analysis instruments will be analyzed is from 2014 to 2018. After the financial analysis, the business performance of Bauhaus l.l.c. Zagreb will be presented.

Keywords: Business performance, financial analysis, Bauhaus l.l.c. Zagreb

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI I ANALIZA.....	2
2.1. Temeljni financijski izvještaji.....	3
2.1.1. Bilanca	3
2.1.2. Račun dobiti i gubitka	7
2.1.3. Izvještaj o novčanim tokovima	9
2.1.4. Izvještaj o promjenama kapitala	11
2.1.5. Bilješke uz financijske izvještaje	11
2.2. Temeljni postupci analize financijskih izvještaja	12
2.2.1 Horizontalna analiza	12
2.2.2. Vertikalna analiza	13
2.3.1. Financijski pokazatelji	14
2.3.2. Pokazatelji likvidnosti.....	14
2.3.3. Pokazatelji zaduženosti	16
2.3.4. Pokazatelji ekonomičnosti	18
2.3.5. Pokazatelji aktivnosti	20
2.3.6. Pokazatelji profitabilnosti	21
3. Analiza financijskih izvještaja na primjeru poduzeća Bauhaus d.o.o.	
Zagreb.....	24
3.1. Bauhaus d.o.o. Zagreb.....	24
3.2. Horizontalna analiza bilance	25
3.3. Vertikalna analiza bilance	27
3.4. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka	29
3.5. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka	30
3.6. Analiza financijskih pokazatelja	31
3.6.1. Pokazatelji likvidnosti.....	31
3.6.2. Pokazatelji zaduženosti.....	32
3.6.3. Pokazatelji ekonomičnosti	34
3.6.4. Pokazatelji aktivnosti	35

3.6.5. Pokazatelji profitabilnosti	36
4. ZAKLJUČAK.....	38
LITERATURA	39
Popis slika	39
Popis tablica.....	40
Popis grafikona.....	40
Popis Priloga.....	40

1. UVOD

U suvremenom svijetu sva poduzeća žele ostvariti što bolje poslovne rezultate na svim područjima poslovanja. Jedan od najvažnijih pokazatelja uspješnosti poslovanja je analiza financijskih izvještaja. Pomoću analize financijskih izvještaja moguće je provesti vertikalnu i horizontalnu analizu te pomoću analize financijskih pokazatelja prikazati uspješnost poduzeća te stvoriti informacijsku podlogu za donošenje budućih odluka, ključnih za poslovanje i razvoj poslovnih planova.

Primarni ciljevi ovoga rada su: objasniti značenje temeljnih financijskih izvještaja, terminološki prikazati horizontalnu i vertikalnu analizu, terminološki odrediti financijske pokazatelje, obraditi i prikazati analizu poslovanja odabranog poduzeća kroz razdoblje od pet godina, napraviti zaključak o uspješnosti poslovanja analiziranoga poduzeća. Analizirano je poduzeće Bauhaus d.o.o. Zagreb u referentnome razdoblju od 2014. godine do 2018. godine.

2. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI I ANALIZA

„Analiza financijskih izvještaja ponajprije je orijentirana na vrijednosne ili novčane podatke i informacije“ (Žager, et al., 2017: 37). Unutar temeljnih financijskih izvještaja prikazani su kvantitativni financijski podaci o određeni pozicijama temeljnih financijskih izvještaja. Analiza financijskih izvještaja usmjerena je na prikaz budućnosti. Jedan od glavnih zadataka analize je ukazati na nedostatke u poslovanju i elemente koji su u upitni ta poslovanje određenog poduzeća. Na taj način stvoriti sigurno i efikasno poslovno okruženje za budući razvoj poslovanja.

„U tome kontekstu analiza financijskih izvještaja može se opisati kao proces primjene različitih analitičkih sredstava i tehnika pomoću kojih se podaci iz financijskih izvještaja pretvaraju u upotrebljive informacije relevantne za upravljanje.“ (Žager, et al., 2017: 37)

Za provođenje analize temeljnih financijskih izvještaja koriste se:

- a) Strukturni financijski izvještaj
- b) Komparativni financijski izvještaj
- c) Analiza pomoću financijskih pokazatelja
- d) Specijalizirane analize

Financijska analiza bitna je u svim fazama upravljana poduzeća, ali najvažnija je u fazi planiranja i kontrole. Jednom menadžeru jako je važno da na temelju trenutnih podataka iz financijske analize poduzeća može odrediti planove za budućnost koju realni i izvedivi. Također pomoću kontrole može se lako provjeriti da li su ti planirani ciljevi za promatrano razbolje ostvareni uspoređujući dva promatrana razdoblja. Za poslovanje poduzeća također je bitna analiza složene okoline u kojoj poduzeće posluje.

2.1. Temeljni financijski izvještaji

Kako bi poduzeće bilo što uspješnije u svome poslovanju potrebna je odgovarajuća informacijska podloga. U računovodstvu nastaju podaci koji su zapisani u financijskim izvještajima, a od iznimne su važnosti za poslovanje poduzeća. „Financijski izvještaji predstavljaju završnu fazu računovodstvenoga procesiranja podataka i pojavljuju se kao nositelji računovodstvenih informacija.“ (Žager, et al., 2017: 91)

Za financijske izvještaje vrlo je bitno da su: razumljivi, važni, pouzdani, usporedivi. Važno je da su temeljni financijski izvještaji razumljivi korisnicima koji posjeduju osnovno znanje o računovodstvu i temeljnim računovodstvenim načelima. Važne informacije su ključne informacije za poslovanje i njihovo krivo tumačenje moglo bi naštetiti budućim odlukama i poslovanju. Pouzdana informacija je upravo ona informacija koja je točna, provjerena i ima vjerodostojnost te bi trebala biti nepristrana i bez predrasuda. Za sve financijske izvještaje poželjno je da imaju mogućnost usporedbe sa ostalim poduzećima ili prethodnim izvještajima.

Temeljni financijski izvještaji su:

- Bilanca
- Račun dobiti i gubitka
- Izvještaj o novčanim tokovima
- Izvještaj o promjeni kapitala
- Bilješke uz financijske izvještaje

2.1.1. Bilanca

Bilanca predstavlja jedan od pet temeljnih financijskih izvještaja. Na određeni dan ona prikazuje stanje imovine, obveza i kapitala. Bilanca se sastoji od aktive i pasive, iz koje proizlaze sljedeće relacije.

$$\mathbf{Aktiva = Pasiva} \quad (1)$$

$$\mathbf{Imovina = Obveze + Kapital} \quad (2)$$

$$\mathbf{Kapital = Imovina - Obveze} \quad (3)$$

Trgovačka društva su godišnje obvezna sastaviti bilancu poduzeća. Bilance možemo podijeliti ovisno o razlogu sastavljanja ili ovisno o vremenu u kojem nastaju.

Razlikujemo:

- Početnu bilancu
- Zaključnu bilancu
- Zbrojnu bilancu
- Pokusnu bilancu
- Konsolidiranu bilancu
- Diobenu bilancu
- Fuzijsku bilancu
- Likvidacijsku bilancu
- Sankcijsku bilancu

Prema Volarić, Varović, (2013) kriteriji prema kojima se razvrstavaju pozicije u aktivi su:

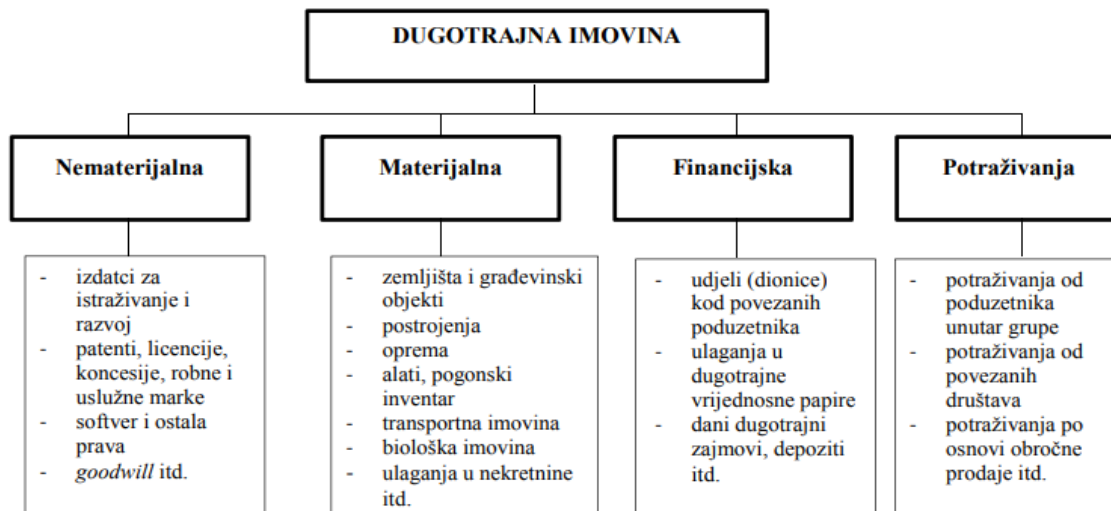
a) Kriterij funkcionalnosti označava da se prema funkcionalnim skupinama prikazuje imovina. Svaka pozicija aktive prikazuje se odvojeno. (Primjerice: kratkotrajna imovina, dugotrajna imovina...)

b) Kriterij likvidnosti oblikuje pozicije aktive prema mogućnosti pretvaranja nenovčanog dijela imovine u novac. Kriteriji likvidnosti dijelimo na: opadajuću likvidnost (imovina se razvrstava od najlikvidnije imovine prema najmanje likvidnoj imovini) i rastuću likvidnost (imovina se razvrstava od najmanje likvidne prema najlikvidnijoj imovini).

c) Kriterij sigurnosti za razliku od opadajuće likvidnosti počinje razvrstavati imovinu od najsigurnije imovine. Najsigurnija imovina je dugotrajna imovina.

Aktivu bilance možemo razdijeliti na dugotrajnu imovinu i kratkotrajnu imovinu. „Dugotrajna imovina je imovina koja će se pretvoriti u novac u razdoblju dužem od godine dana, odnosno koja se neće utrošiti u jednom poslovnom ciklusu.“ (Perkušić, 2016: 38)

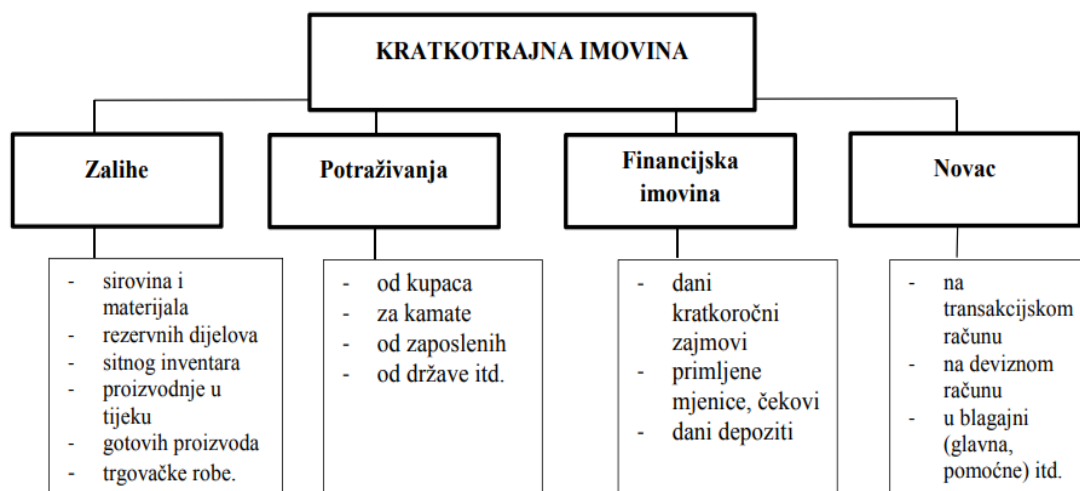
Slika 1 Klasifikacija dugotrajne imovine

Izvor: Perkušić., 2016., 38.

„Kratkotrajna imovina je ona imovina za koju se smatra da će se potrošiti, odnosno da će promijeniti svoj oblik u vremenskom periodu koji je kraći od jedne godine.“(Perkušić, 2016:38)

Slika 2 Klasifikacija kratkotrajne imovine

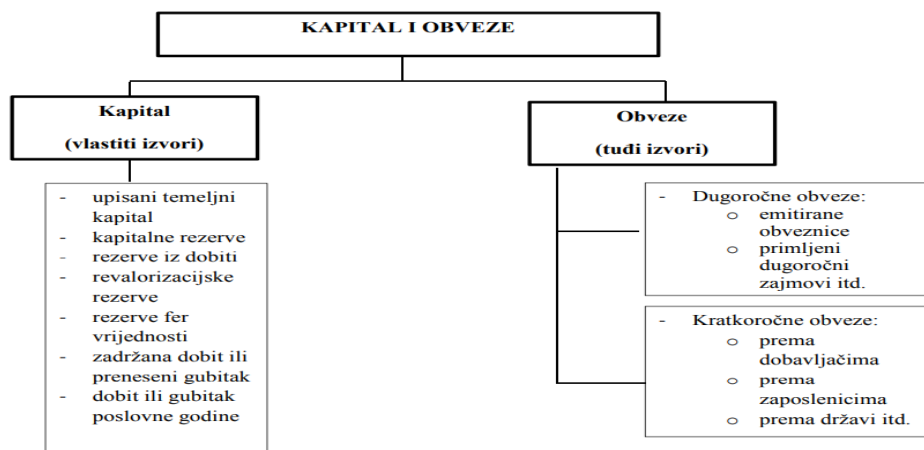

Izvor : Perkušić, D., 2016., 38.

Prema Volarić, Varović, (2013), kriteriji prema kojima se razvrstavaju pozicije u pasivu:

- a) Kriterij namjene prikazuju da funkcija pozicije pasive mora ogovarati obilježju kapitala i obveza.
- b) Kriterij ročnosti prikazuje pozicije pasive u odnosu na datum bilance prema njihovoj dospelosti. Kriteriji ročnosti možemo podijeliti na opadajuću ročnost (razvrstava pasivu od pozicije kapitala do pozicije kratkoročnih obveza) i rastuću ročnost (razvrstava pasivu od pozicije kratkoročnih obveza do pozicije kapitala).

Slika 3 Klasifikacija pasive

Izvor : Perkušić D., 2016., 41.

Kapital predstavlja materijalno bogatstvo koje može biti izraženo u novcima ili imovini te služi za ulaganje u poduzeće kako bi se taj kapital povećao.

Dugoročne obveze prikazuju sve obveze poduzeća koje dolaze na naplatu u vremenskom razdoblju dužem od godinu dana. Dugoročne obveze s kapitalom predstavljaju kapitalnu strukturu poduzeća.

Kratkoročne obveze predstavljaju obveze koje imaju rok dospelosti kraći od jedne godine te se za njih očekuje da će biti isplaćene u što kraćem vremenskom periodu tj., unutar godine dana. Kratkoročne obveze nazivaju se još i tekuće obveze.

2.1.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka jest temeljni financijski izvještaj koji u jednom obračunskom razdoblju prikazuje informacije o uspješnosti poslovanja. Račun dobiti i gubitka predstavlja prihode i rashode određenog poduzeća. Prema razlici prihoda i rashoda poduzeće može vidjeti da li posluje sa dobitkom ili gubitkom.

$$\text{FINANCIJSKI REZULTAT} = \text{UKUPNI PRIHODI} - \text{UKUPNI RASHODI} \quad (4)$$

Smanjenje obveza i povećanje imovine prikazuju prihodi poduzeća, a povećanje obveza i smanjenje imovine prikazuju nam rashodi poduzeća. Prihode možemo podijeliti na poslovne, financijske i izvanredne prihode, Rashode također možemo podijeliti na poslovne, financijske i izvanredne rashode. Kada su ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda tada je ukupni financijski rezultat u plusu tj., kada je pozitivan možemo zaključiti da poduzeće posluje sa dobiti. Kada su ukupni prihodi manji od ukupnih rashoda tada je ukupni financijski rezultat u minusu tj., kada je negativan možemo zaključiti da poduzeće posluje sa gubitkom.

„U računovodstvenoj praksi razlikuju se dvije metode sastavljanja RDiG-a koje se ravnomjerno preporučuju za korištenje (ovisno o tipu djelatnosti poduzeća), a to su metoda ukupnih troškova i metoda troškova prodanih učinaka.“ (Volari, Varović, 2013: 138)

- Kao što je već rečeno prihodi utječu na povećanje vrijednosti ukupnoga kapitala, a rezultat su povećanja imovine ili smanjena obveza. Prihode možemo podijeliti u tri skupine.

Redovni prihodi su prihodi koje poduzeće ostvaruje svakodnevno redovnim aktivnostima poput prodaje imovine, pružanja raznih usluga te kamatama...

Financijski prihodi predstavljaju prihode koje poduzeće dobiva iz svojih financijskih aktivnosti poput posjedovanja dionica, kredita koje posuđuju kao vjerovnik te obveznica.

Izvanredni prihodi su prihodi koje poduzeće ostvaruje iz neredovnih aktivnosti. Nastaju kada poduzeće prodaje svoju dugotrajnu imovinu, otpisuje imovinu zbog štete, inventurnih viškova, prodajom vlastite sirovine...

- Rashodi smanjuju ukupnu vrijednost kapitala te nastaju kao rezultat smanjenja imovine i povećanja obveza. Rashode dijelimo u tri skupine.

Poslovni rashodi su nastali obavljanjem glavne aktivnosti poduzeća iz čega nastaju troškovi poslovanja. To su troškovi prodaje proizvoda i usluga, troškovi nabavne vrijednosti robe, troškovi razdoblja.

Financijski rashodi nastaju kada poduzeće koristi tuđe izvore za vlastito poslovanje i razvitak. Financijski rashodi koji nastaju u poduzeću i poslovanju su: gubici od financijske imovine, negativne tečajne razlike i slično.

Izvanredni rashodi nastaju neočekivano te poduzeće ne može predvidjeti takav rashod. Najčešći izvanredni rashodi su: rashod zbog nastale štete, različite kazne za poduzeće te otuđenje imovine poduzeća.

Prema Žager, et al. (2008) u dobit ili gubitak razdoblja treba uključiti sve pozicije prihoda i rashoda, ali uz određene uvjete da pozicije moraju odgovarati načelima prema kojima se prihodi i rashodi priznaju. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja govore nam kako prikazivanje prihoda i rashoda treba prikazati prema sljedećim načelima:

- Pretpostavka nastanka događaja – Ova pretpostavka govori da se prihodi i rashodi unose u financijske izvještaje tek kada su stvarno nastali. Prikazuje trenutak kada je određena roba prodana ili usluga obavljena, a ne kada je novac isplaćen ili primljen.
- Načelo iskazivanja po bruto osnovi – Načelo koje prikazuje posebno stavke prihoda i posebno stavke rashoda da bi dobili pouzdanije podatke o poslovanju.
- Načelo sučeljavanja prihoda i rashoda – Načelo koje govori kako se prihode i rashode možemo suprotstaviti i usporediti.
- Načelo opreznosti – Prikazuje prihode samo kada su pouzdano sigurni, dok rashode prikazuje i kada su samo mogući.
 - Financijski rezultat predstavlja ostvarenu dobit poduzeća prije oporezivanja te se prikazuje tako da se ukupni prihodi oduzmu od ukupnih rashoda.
 - Porez na dobit je pozicija koja se nalazi u računu dobiti i gubitka a odnosi se na iznos novca koji svaki poduzetnik mora platiti jer tako propisuje Zakon o porezu na dobit.
 - Dobit ili gubitak razdoblja predstavlja konačno stanje poduzeća.

2.1.3. Izvještaj o novčanim tokovima

Prikazuje informacije o novčanim primitcima i novčanim izdatcima za promatrano obračunsko razdoblje. Razlika primitaka i izdataka naziva se neto ili čisti novčani tok. Kao što sam naziv kaže ovaj temeljni financijski izvještaj temelji se na novcu i novčanim ekvivalentima. Novčani ekvivalenti su sredstva koja se brzo mogu konvertirati u novac bez rizika da će se njihova vrijednost promijeniti. Izvještaj o novčanom toku pomaže poduzećima pri ocijeni koliko je društvo sposobno za investiranje te potrebama za vanjski financiranjem.

Elementi izvještaja o novčanom toku su:

- Poslovne aktivnosti
- Investicijske aktivnosti
- Financijske aktivnosti

„Pod pojmom poslovnih aktivnosti podrazumijevaju se glavne aktivnosti koje donose prihod poduzeću, a samim time imaju i najveći utjecaj na poslovni rezultat poduzeća.“ (Tušek, et al., 2010; 84)

Neki od primjera poslovnih aktivnosti su:

- Primici od prihoda od prodaje
- Primici na osnovi povrata poreza
- Primici naplaćene premije osiguranja te primici s temelja sudskih rješenja
- Primici od naknada, provizija tantijema i slično
- Primici i izdaci ostali priljevi prema ugovorima za poslovne i trgovačke svrhe
- Izdaci za plaćanje zaposlena
- Izdaci za plaćanje računa dobavljačima
- Izdaci za poreze i doprinose, članarine, premije osiguranja
- Izdaci plaćene kamate
- Isplate po sudskim rješenjima

„Pojam investicijskih aktivnosti najviše je vezan za promjene na dugotrajnoj nematerijalnoj, materijalnoj, financijskoj imovini kao i potraživanjima. Rok dospjeća ovakvih aktivnosti je dulji od jedne godine.“ (Tušek, et al., 2010: 84)

Primici i izdaci koji se mogu javiti u investicijskim aktivnostima su:

- Primici od prodaje opreme, dugotrajne imovine
- Primici od prodaje ulaganja u dužničke vrijednosne papire i vlasničke instrumente (tuđe dionice)
- Primici od kamata
- Primici od prodaje obveznica drugih poduzeća, te primici od prodaje dionica;
- Izdaci za kupnju opreme i dugotrajne imovine
- Izdaci za dane zajmove i predujmove
- Izdaci za kupovinu dionica ili obveznica drugih subjekata itd.
- Izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata (ulaganja u dionice i dužničke VP)

„Financijske aktivnosti su one koje za posljedicu imaju promjenu veličine glavnice kao i njenog sastava, također to su primljeni krediti poduzeća bez kamata.“ (Tušek, et al., 2010: 85)

Neke od finacijskih aktivnosti su:

- Primici od emisija dionica, obveznica i drugih dužničkih financijskih instrumenata
- Primici primljeni zajmovi i krediti i druge posudbe
- Izdaci otplate glavnice kredita i zajmova
- Izdaci isplata dividendi, udjela u dobiti
- Izdaci otkup vlastitih dionica
- Izdaci podmirenje obveza za financijski najam

Izvještaj o novčanom toku dužni su sastavljati srednji te veliki poduzetnici. Mali poduzetnici nisu dužni sastavljati izvještaj o novčanom toku. Izvještaj o novčanom toku ima točno propisanu strukturu i sadržaj. Pomoću njega možemo vidjeti na koji način određeno poduzeće dolazi do novca i kako taj isti novac troši.

2.1.4. Izvještaj o promjenama kapitala

Temeljni financijski izvještaj koji prikazuje što se dogodilo sa kapitalom između dva obračunska razdoblja. Ovaj temeljni izvještaj pripada nestandardiziranim izvještajima jer nije propisan oblik i sadržaj izvještaja. Podaci koji se koriste za sastavljanje izvještaja o promjeni kapitala su podaci iz računa dobiti i gubitka i bilance.

Prema Žager, et.al. (2017) određeni kapital se sastoji od uloženog kapitala i zarađenog kapitala. Zarada je najvažnija promjena na kapitalu koja je povezana sa zaradom. Na smanjene zarade utjecaj imaju dividende koje se izglasavaju vlasnicima. Sve te promjene mogu se prikazati u sažetom obliku tj., u izvještaju o zadržanoj dobiti koji je informativan ali i kratak. Izvještaj o zadržanoj dobiti pruža informacije na koji način se ostvarena zarada dijeli na zadržanu dobit i dividende. Rasporediti se može sve što je zarađeno tijekom promatranog razdoblja, a zaradu raspoređuju vlasnici.

2.1.5. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke uz financijske izvještaje predstavljaju jedan od dijelova temeljnih financijskih izvještaja. Služe za bolje razumijevanje ostalih temeljnih financijskih izvještaja. Bilješkama se služe i interni i eksterni korisnici upravo da bi mogli lakše i jednostavnije razumjeti informacije iz financijskih izvještaja i na temelju toga donijeti važne poslovne odluke. U bilješkama trebaju biti prikazane sve informacije bitne za poslovanje, a te informacije nisu direktno prikazane u financijskim izvještajima.

„U bilješkama trebaju također biti prikazane računovodstvene politike koje su bile korištene kod sastavljanja izvještaja s posebnim osvrtom na način utvrđivanja vrijednosti pozicija odnosno pravila procjene „moguća odstupanja od računovodstvenih standarda s razlozima odstupanja i kvantifikacije učinaka.“ (Žager, et al., 2017: 133)

Kompletni sadržaj bilješki nije određen formalno. Bilješke se sastoje od velike količine podataka. Mogu biti prikazane na različite načine poput: tablica, slika, grafikona... Jako je bitan sadržaj bilješki jer na taj način korisnici bilješki mogu jednostavno sagledati sve potrebne informacije i na taj način donijeti uspješnu poslovnu odluku.

2.2. Temeljni postupci analize financijskih izvještaja

Postoje dva postupka analize temeljnih financijskih izvještaja to su: horizontalna i vertikalna analiza. Horizontalna analiza naziva se još i komparativna analiza. Vertikalna analiza naziva strukturna analiza. U iduća dva ulomka biti će objašnjene te dvije analize.

2.2.1 Horizontalna analiza

Horizontalna analiza prati pojedine vrijednosti pozicija financijskih izvještaja tijekom više obračunskih razdoblja. Na temelju horizontalne analize možemo pratiti usporedni prikaz promjena tijekom vremena apsolutnih iznosa najvažnijih pozicija bilance i računa dobiti i gubitka.

Horizontalna analiza na primjeru kratkotrajne imovine:

$$\text{Postotna promjena kratk. imovine} = \frac{\text{kratkotrajna imovina 2017.} - \text{kratk. o. trajna imovina 2016.}}{\text{kratkotrajna imovina 2016.}} \quad (4)$$

Za provedbu horizontalne analize uzima se jedna bazna godina, pa se sve ostale godine uspoređuju sa baznom godinom ili se izračunava na način da se svaka godina uspoređuje u odnosu na prethodnu godinu. Ključna varijabla ove analize je vrijeme. Komparativni izvještaj daje usporedbu određene pojave kroz više obračunskih razdoblja. Pomoću horizontalne analize se uočava dinamika promjena pojedinih pozicija temeljnih financijskih izvještaja.

Nakon provedene horizontalne analize dobivamo sliku o kretanjima kako pozitivnim tako i negativnim koje poduzeće mogu upozoriti na loše poslovanje i moguće probleme te da je nešto potrebno promijeniti u budućem poslovanju. „Kada se događaju takvi slučajevi onda se izvješća moraju uskladiti prije uspoređivanja. Ako nije moguće, treba uskladiti samo bitne stavke ili bitne pokazatelje te ih onda usporediti.“ (Belak, 1995: 93) Na temelju horizontalne analize korisnik dobiva informaciju o poslovanju poduzeća. Na taj način se ocjenjuje sigurnost poslovanja, uspješnost poslovanja, pozitivne i negativne strane poslovanja što je bitna značajka za ulagače, dobavljače, kupce i sve interne i eksterne čimbenike poduzeća koji na direktan ili indirektan način utječu na poslovanje cijelog poduzeća.

2.2.2. Vertikalna analiza

Prema Hadrović Zekić (2020) vertikalna analiza predstavlja strukturni financijski izvještaj kada želimo usporediti financijske podatke u jednoj godini. Prikazuje postotni udio svake stavke financijskoga izvještaja u odnosu na sveukupni zbroj. Možemo vidjeti kako se kreću odnosi među pozicijama tijekom vremena. Vertikalnu analizu primjenjujemo u bilanci na način da se ukupna aktiva tj. ukupna pasiva izjednači sa 100, a zatim se ostale pozicije u bilanci izračunavaju kao postotak od ukupne vrijednosti aktive tj. pasive. U računu dobiti i gubitka vertikalnu analizu izračunavamo na način da se prihodi od prodaje izjednačavaju sa 100, a ostale pozicije prikazujemo kao postotak te veličine.

- Primjer vertikalne analize na poziciji potraživanja

$$\text{Postotna promjena vrijednosti potraživanja} = \frac{\text{Potraživanja}}{\text{Ukupna imovina}} \times 100 \quad (5)$$

„U kontekstu vertikalne financijske analize važno je napomenuti da su strukturni financijski izvještaji koji se temelje na bilanci, u osnovi, usmjereni na dva važna aspekta:

1. Razmatranje izvora imovine društva koji mogu biti kratkoročne obveze, dugoročne obveze i vlastiti izvori
2. Razmatranje strukture imovine koja se prije svega odnosi na odnos kratkotrajne i dugotrajne imovine koji je prije svega determiniran djelatnošću koje društvo obavlja.“
(Žager, et al., 2008: 233)

Vertikalna analiza se često koristi za usporedbu dva poduzeća. Na taj način se može pokazati koje poduzeće posluje bolje, koje poduzeće ima koliki udio određenih pozicija bilance u ukupnoj imovini ili koliki udio određenih pozicija računa dobiti i gubitka ima u ukupnim prihodima. Vertikalnu analizu provodimo na temelju jedne godine za razliku od horizontalne analize gdje uspoređujemo podatke kroz dvije godine.

2.3.1. Financijski pokazatelji

Financijski pokazatelji nastaju kada se u omjer stavlja dvije ili više stavki odnosno ekonomskih veličina. Financijske pokazatelje izračunavamo pomoću podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka. Financijski pokazatelji informacijsku osnovu za analizu poslovanja. Prikazuju financijsko stanje poduzeća i predstavljaju informacijsku osnovu za analizu poslovanja. Temeljne pokazatelje možemo podijeliti u 5 skupina.

Prema Žager, et al., (2017) financijski pokazatelji su:

- Pokazatelji likvidnosti
- Pokazatelji zaduženosti
- Pokazatelji ekonomičnosti
- Pokazatelji aktivnosti
- Pokazatelji profitabilnosti

2.3.2. Pokazatelji likvidnosti

„Pokazatelji likvidnosti mjere sposobnost poduzeća u kontekstu sposobnost poduzeća u kontekstu sposobnosti podmirenja dospjelih kratkoročnih obveza.“ (Žager, et al., 2017: 45) Svi pokazatelji likvidnosti izračunavaju se na temelju podataka tj. pozicija iz bilance.

Koeficijent trenutne likvidnosti

Predstavlja tekuće obveze koje mogu biti trenutno plaćene gotovinom. Koeficijent trenutne likvidnosti je vrlo neizvjestan pokazatelj, jer ovisi o količini gotovine na dan bilance.

$$\text{Koeficijent trenutne likvidnosti} = \frac{\text{Novac}}{\text{Kratkoročne obveze}} \quad (6)$$

Primjerice, jedan dan u poduzeće na žiro račun može biti uplaćena velika količina novca pa se na temelju toga zaključi da je poduzeće likvidno jer taj dan ima visoki koeficijent likvidnosti. Koeficijent trenutne likvidnosti treba promatrati kroz duže razdoblje i vrijednosti za promatrana razdoblja moraju biti slična da se donese odluka o likvidnosti poduzeća.

Koeficijent tekuće likvidnosti

„Koeficijent tekuće likvidnosti u pravilu bi trebao biti veći od 2. Drugačije rečeno, ako poduzeće želi održavati tekuću likvidnost na normalnoj razini i izbjeći situaciju nepravovremenog plaćanja dospjelih obveza, tada na raspolaganju mora imati u pravilu, minimalno dvostruko više kratkotrajne imovine nego što ima kratkoročnih obveza.“ (Žager, et al., 2017: 47)

$$\text{Koeficijent tekuće likvidnosti} = \frac{\text{Kratkotrajna imovina}}{\text{Kratkoročne obveze}} \quad (7)$$

Koeficijent tekuće likvidnosti treba biti veći od 1 ali je poželjno da je njegova vrijednost veća od 2. Ukoliko je vrijednost manja od 2, znači da poduzeće nedovoljno koristi nabavna sredstva. Kratkotrajna imovina ili barem njezin dio trebao bi se financirati iz dugoročnih izvora, a to financiranje kratkotrajne imovine iz dugoročnih izvora naziva se radni kapital. Radni kapital prikazuje razliku između kratkoročne imovine i kratkoročnih obveza.

Koeficijent ubrzane likvidnosti

Koeficijent prikazuje koliko je poduzeće sposobno platiti svoje obveze u kratkom roku bez pokrića od prodaje iz zaliha. Razlog tome što se od vrijednosti kratkotrajne imovine oduzimaju zalihe je taj da su zalihe oblik najmanje likvidne kratkotrajne imovine poduzeća, a kojima je jako malo vremena potrebno da se pretvore u novac.

$$\text{Koeficijent ubrzane likvidnosti} = \frac{\text{Kratkoročna imovina} - \text{Zalihe}}{\text{Kratkoročne obveze}} \quad (8)$$

Koeficijent ubrzane likvidnosti trebao bi biti 1 ili veći od 1. Kako bi poduzeće ostalo likvidno mora svoju imovinu moći konvertirati u novac, barem za vrijednost svojih kratkoročnih obveza.

Koeficijent financijske stabilnosti

Koeficijent financijske stabilnosti prikazuje omjer vrijednosti dugotrajne imovine te kapitala i dugoročnih obveza .

$$\text{Koeficijent financijske stabilnosti} = \frac{\text{Dugoročna imovina}}{\text{Kapital} + \text{Dugoročne obveze}} \quad (9)$$

Koeficijent uvijek treba biti manji od 1. Ukoliko je vrijednost koeficijenta veća od 1, znači da postoji deficit radnog kapitala tj., da poduzeće svoju dugotrajnu imovinu financira iz kratkoročnih izvora.

2.3.3. Pokazatelji zaduženosti

„Svi pokazatelji zaduženosti formirani su na temelju bilance i zapravo su odraz strukture pasive i govore koliko je imovine financirano iz vlastitoga kapitala (glavnice) te koliko je imovine financirano iz tuđeg kapitala (obveza).“ (Žager, et al., 2017: 48)

Imamo statičku i dinamičku zaduženost. Statička zaduženost oblikuje se na temelju bilance dok se dinamička zaduženost oblikuje na temelju bilance i računa dobiti i gubitka. Pokazatelj zaduženosti predstavlja i pokazatelj sigurnosti poslovanja. Što je pokazatelj manji, sigurnost poslovanja je bolja.

Koeficijent zaduženosti

Prikazuje do koje mjere poduzeće koristi zaduživanje kao oblik vlastitoga financiranja. Na temelju ovoga pokazatelja možemo vidjeti koji postotak imovine je nabavljen zaduživanjem poduzeća.

$$\text{Koeficijent zaduženosti} = \frac{\text{Ukupne obveze}}{\text{Ukupna imovina}} \quad (10)$$

Koeficijent predstavlja rizik poduzeća, jer ukoliko se poduzeće zaduži da bi nabavilo imovinu, a poslovanje ne ide u dobrom smjeru, poduzeće neće biti u stanju vratiti posuđeni dug što dovodi do propadanja, odnosno bankrota poduzeća. Također kontrolna mjera za zaduživanje ne bi trebala biti veća od 50% .

Koeficijent vlastitoga financiranja

Prikazuje koliko je imovine poduzeće financiralo iz vlastitoga kapitala. Opća kontrolna mjera za korištenje vlastitoga kapitala pri financiranju imovine je približno 50% .

$$\text{Koeficijent vlastitoga financiranja} = \frac{\text{Kapital}}{\text{Ukupna imovina}} \quad (11)$$

Prihvatljiv rizik i nešto što se smatra normalnim je da se imovina financira iz kapitala je približno oko 33%.

Koeficijent financiranja

Koeficijent financiranja prikazuje omjer ukupnih obveza i kapitala. Pruža informaciju o iznosu ukupnih obveza u odnosu na jednu kunu kapitala i rezervi.

$$\text{Koeficijent financiranja} = \frac{\text{Ukupne obveze}}{\text{Kapital}} \quad (12)$$

Korisniku daje informaciju koliko se poduzeće financira iz tuđih izvora, a koliko iz svojih vlastitih izvora. Ovaj pokazatelj ne bi trebao prelaziti koeficijent 1, jer ukupne obveze ne bi trebale biti veće od kapitala.

Pokriće troškova kamata

Upućuje koliko je puta dobit prije oporezivanja veća od rashoda kamata. Prikazuje koliko smanjenje zarade poduzeće može izdržati.

$$\text{Pokriće troškova kamata} = \frac{\text{Zarade prije kamata i poreza}}{\text{Rashodi od kamata}} \quad (13)$$

Granična vrijednost pokazatelja iznosi 1. Ako pokazatelj prikazuje vrijednost jednaku 1 to znači da poduzeće kroz cijelo obračunsko razdoblje posluje kako bi moglo isplatiti iznos za korištenje tuđih izvora financiranja.

Stupanj pokrća I

Pokazatelj koji nam prikazuje koliki se dio dugotrajne imovine financira glavnicom odnosno vlastitim izvorima financiranja.

$$\text{Stupanj pokrća I} = \frac{\text{Glavnica}}{\text{Dugotrajna imovina}} \quad (14)$$

Vrijednost ovoga pokazatelja ne bi trebala biti veća od 1. Što je koeficijent manji to je poslovanje poduzeća bolje.

Stupanj pokrća II

Prikazuje nam koliki se dio dugotrajne imovine financira dugoročnim izvorima financiranja tj. glavnicom i dugoročnim obvezama.

$$\text{Stupanj pokrća II} = \frac{\text{Glavnica} + \text{Dugoročne obveze}}{\text{Dugotrajna imovina}} \quad (15)$$

Kontrolna mjera ovoga pokazatelja treba biti veća od 1. Razlog tome je da dio dugoročnih izvora zbog uravnoteženosti likvidnosti mora biti korišten za financiranje kratkotrajne imovine.

2.3.4. Pokazatelji ekonomičnosti

„Pokazatelji ekonomičnosti prikazuju omjer prihoda i rashoda te se pomoću njih ocjenjuje koliko se prihoda ostvaruje po jedinici rashoda, stoga predstavljaju mjeru djelotvornosti poslovanja. Iz toga proizlazi da se ovi pokazatelji izračunavaju na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka. Poželjno je da su pokazatelji veći od 1.“ (Žager, et al., 2017;51)

Ekonomičnost ukupnoga poslovanja

Prikazuje omjer ukupnih prihoda i rashoda. Poželjan je što veći koeficijent, ako je manji od 1 koeficijent poduzeće posluje sa gubitkom.

$$\text{Ekonomičnost ukupnoga poslovanja} = \frac{\text{Ukupni prihodi}}{\text{Ukupni rashodi}} \quad (16)$$

Poduzeće bi trebalo poslovati sa što većom ekonomičnosti. Trebalo bi poslovati sa što većim prihodima, a što manjim rashodima. Tako da i sam koeficijent bude što veći a poslovanje ekonomičnije.

Ekonomičnost poslovanja

Prikazuje omjer prihoda od poslovanja i rashoda od poslovanja (ukupan trošak poslovanja).

Ako je koeficijent ekonomičnosti poslovanja manji od 1, poslovanje je upitno.

$$\text{Ekonomičnost poslovanja} = \frac{\text{Poslovni prihodi}}{\text{Poslovni rashodi}} \quad (17)$$

Ako su poslovni prihodi veći od poslovnih rashoda poduzeće ima pozitivnu ekonomičnost poslovanja. Ukoliko su poslovni rashodi veći od poslovnih prihoda poduzeće ima negativnu ekonomičnost poslovanja.

Ekonomičnost prodaje

Prikazuje omjer prihoda od prodaje i rashoda od prodaje. Poželjno je da je taj koeficijent što veći, a ukoliko je manji od 1 poslovanje je upitno.

$$\text{Ekonomičnost prodaje} = \frac{\text{Prihodi od prodaje}}{\text{Rashodi od prodaje}} \quad (18)$$

Pokazatelj ekonomičnosti prodaje trebao bi biti veći od jedan, što su veći, to je više prihoda ostvareno po jedinici rashoda.

Ekonomičnost financiranja

Prikazuje omjer financijskih prihoda i financijskih rashoda. Ukazuje na probleme u financiranju poslovanja. Problemi u financiranju poslovanja mogu biti :kamate, tečajne razlike...

$$\text{Ekonomičnost financiranja} = \frac{\text{Financijski prihodi}}{\text{Financijski rashodi}} \quad (19)$$

Ako je navedeni pokazatelj negativan, znači da nema dovoljno financijskih prihoda za pokrivanje financijskih rashoda poduzeća.

Ekonomičnost ostalih aktivnosti

Prikazuje omjer prihoda ostalih aktivnosti i rashoda ostalih aktivnosti. Ostale aktivnosti poduzeća su sve aktivnosti koje nisu ubrojene u redovne i financijske prihode i rashode.

$$\text{Ekonomičnost ostalih aktivnosti} = \frac{\text{Prihodi ostalih aktivnosti}}{\text{Rashodi ostalih aktivnosti}} \quad (20)$$

Ovaj koeficijent ne mora nužno biti veći od 1 jer se moraju u obzir uzeti izvanredne situacije poput otpisa kod štete, prodaje dugotrajne imovine.

2.3.5. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti govore nam koliko se imovina koristi efikasno. Koeficijent obrtaja je zastupljen u pokazateljima aktivnosti i on prikazuje brzinu cirkuliranja. Pokazatelji aktivnosti su pokazatelji sigurnosti i uspješnosti poslovanja. Izračunavaju se na temelju pozicija u bilanci i računu dobiti i gubitka. Pokazatelje aktivnosti dobijemo na osnovi odnosa prometa i prosječnog stanja.

Koeficijent obrtaja ukupne imovine

Koeficijent obrtaja ukupne imovine prikazuje omjer ukupnih prihoda i ukupne aktive. Izračunava se kao prosjek vrijednosti imovine poduzeća na početku i na kraju godine.

$$\text{Koeficijent obrtaja ukupne imovine} = \frac{\text{Ukupni prihodi}}{\text{Ukupna aktiva}} \quad (21)$$

Koeficijent za neke djelatnosti : u proizvodnji iznosi približno 1

: u trgovini iznosi približno 2

: intelektualne usluge su od 3 do 9

Kako bi izračunali trajanje obrtaja ukupne imovine koristi se broj dana u godini kroz izračunati koeficijent obrtaja ukupne imovine.

Koeficijent obrtaja dugotrajne imovine

Prikazuju dinamičnost poslovnih aktivnosti u kojima poduzeće koristi dugotrajnu imovinu.

Prikazuje omjer ukupnih prihoda i dugotrajne imovine.

$$\text{Koeficijent obrtaja dugotrajne imovine} = \frac{\text{Ukupni prihodi}}{\text{Dugotrajna imovina}} \quad (22)$$

Prikazuje koliko se puta dugotrajna imovina pretvori u prihode tijekom jednog referentnog razdoblja.

Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine

Prikazuje koliko poduzeće može efikasno koristiti kratkotrajnu imovinu za postizanje što većih prihoda.

$$\text{Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine} = \frac{\text{Ukupni prihodi}}{\text{Kratkotrajna imovina}} \quad (23)$$

Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine prikazuje omjer ukupnih prihoda i kratkotrajne imovine.

Koeficijent obrtaja potraživanja

Prikazuje omjer prihoda od prodaje i potraživanja. U poslovanju poduzeća može se računati posebno za svakoga kupca koeficijent obrtaja potraživanja.

$$\text{Koeficijent obrtaja potraživanja} = \frac{\text{Prihod od prodaje}}{\text{Potraživanja}} \quad (24)$$

Trajanje naplate potraživanja može se izračunati broj dana kroz koeficijent obrtaja potraživanja.

Koeficijent obrtaja zaliha

Prikazuje omjer prihoda od prodaje i zaliha. Ovaj koeficijent može se prikazati za svaku vrstu zaliha posebno. Ako poduzeće posluje s niskim koeficijentom poduzeće ima dosta visoke oportunitetne troškove.

$$\text{Koeficijent obrtaja zaliha} = \frac{\text{Prihod od prodaje}}{\text{Prosječne zalihe}} \quad (25)$$

Poduzeće s niskim koeficijentom neproduktivno koristi sredstva. Nizak koeficijent obrtaja zaliha često je pokazatelj da postoje pokvarene ili zastarjele zalihe.. Previsoki koeficijent upućuje da poduzeće često ostaje bez zaliha i na taj način ostaje i bez svojih kupaca.

2.3.6. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti predstavljaju najčešće i najpoznatije korištene pokazatelje. Za izračunavanje ovih pokazatelja koristimo podatke iz računa dobiti i gubitka te bilance. Pokazatelji profitabilnosti su pokazatelji koji nam prikazuju da li poduzeće efikasno koristi

svoju imovinu i koliko efikasno poduzeće može upravljati svojim poslovnim zadacima tj. aktivnostima. Menadžmentu ovi pokazatelji predstavljaju sposobnost vođena poduzeća.

Neto profitna marža

Izračunava se na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka. Prikazuje omjer neto dobiti sa rashodima od kamata i ukupnih prihoda.

$$\text{Neto profitna marža} = \frac{\text{Neto dobit} + \text{Rashod od kamata}}{\text{Ukupni prihodi}} \quad (26)$$

Neto marža profita je najprecizniji pokazatelj ukupnih učinaka realiziranih poslova i prikazuje koliki postotak prihoda ostaje u iznosu dobiti kojom se može raspolagati.

Bruto profitna marža

Podaci iz računa dobiti i gubitka služe za izračun bruto marže. Predstavlja omjer dobiti prije oporezivanja sa rashodima od kamata i ukupnih prihoda.

$$\text{Bruto profitna marža} = \frac{\text{Dobit prije poreza} + \text{Rashod od kamata}}{\text{Ukupni prihodi}} \quad (27)$$

Što je bruto profitna marža veća to poduzeće bolje posluje i uspješnije je u stvaranju ukupne zarade poduzeća.

Neto rentabilnost imovine

Prikazuje nam koliko se uspješno koristi imovina poduzeća. Ako je pokazatelj manji od 5% imamo visoku intenzivnost imovine, a ako je veći od 20% imamo nisku intenzivnost imovine.

$$\text{Neto rentabilnost imovine} = \frac{\text{Neto dobit} + \text{Rashod od kamata}}{\text{Ukupna imovina}} \quad (28)$$

Poduzeća koja imaju velika ulaganja u imovinu imaju nizak prinos na imovinu jer imaju visoke troškove za održavanje imovine.

Poduzeća koja posluju sa malo ulaganja u imovinu pa nemaju visoke troškove održavanja imaju visok prinos na imovinu.

Bruto rentabilnost imovine

Jedina promjena za izračun ovoga pokazatelja u odnos na bruto profitnu maržu je taj da u nazivnik stavljamo ukupnu imovinu.

$$\text{Bruto rentabilnost imovine} = \frac{\text{Dobit prije poreza} + \text{Rashod od kamata}}{\text{Ukupna imovina}} \quad (29)$$

Prikazuje nam koliko je poduzeće sposobno da sa korištenjem vlastite imovine ostvari određenu dobit. Poželjno je da pokazatelj bruto rentabilnosti imovine što veći.

Rentabilnost vlastitoga kapitala

Pokazatelj koji nam prikazuje koliko novčani jedinica dobiti poduzeće može dobiti tj. ostvaruje na jednu jedinicu kapitala.

$$\text{Rentabilnost vlastitoga kapitala} = \frac{\text{Neto dobit}}{\text{Vlastiti kapital}} \quad (30)$$

Poduzeće na temelju rentabilnosti vlastitoga kapitala može zaključiti da li se više isplati koristiti vlastitu imovinu ili tuđu imovinu za ulaganje u poslovanje.

3. Analiza financijskih izvještaja na primjeru poduzeća Bauhaus d.o.o. Zagreb

Na primjeru poduzeća Bauhaus d.o.o. Zagreb za razdoblje od 2014.godine do 2018.godine napravljena je horizontalna i vertikalna analiza te su analizirani pokazatelji.

3.1. Bauhaus d.o.o. Zagreb

Iako je BAUHAUS švicarska tvrtka, s radom je započela u Njemačkoj kao jedan od najvećih prodajnih centara za radionicu, kuću i vrt.

Bauhaus poduzeće prvi svoj prodajni centar otvorio je u proljeće 1960. godine u Mannheimu. Poduzeće Bauhaus je kao jedno od rijetkih poduzeća uvelo koncept jedinstvene ponude proizvoda najrazličitijih stručnih brendova ponuđenih na jednom mjestu uz mogućnost da se kupci samoposlužuju. Od svoga osnivanja Bauhaus je otvorio još 200 prodajnih centar samo u Njemačkoj. U Europi Bauhaus je zastupljen u 16 zemalja na preko 280 mjesta.

Od početka svibnja 2016.godine kompanija Gebrüder Weiss svim kupcima u poduzeću Bauhaus dostavlja robu naručenu preko interneta. Dnevno je angažirano oko 70 kamiona koji dostavljaju robu. Isporučka robe obavlja se vrlo brzo, u kratkom vremenskom roku što je također jedna velika prednost trgovine. U Hrvatskoj roba bude isporučena u roku od 24 sata što poduzeću osigurava daljnju lojalnost kupaca i ponovnu kupnju u Bauhaus prodajnim centrima.

Slika 4 Bauhaus logo

Izvor : Bauhaus d.o.o., 2020.

U Hrvatskoj je prvi Bauhaus centar otvoren u Zagrebu 2000. godine na Žitnjaku. Danas u Hrvatskoj ima osam prodajnih centara sa oko 690 zaposlenih. Tri prodajna centra nalaze se u Zagrebu, po jedan prodajni centar u : Varaždinu, Puli, Rijeci, Zadru, Splitu. Asortiman obuhvaća oko 120.000 proizvoda na 15 stručnih odjela.

Odjeli koji se nalaze u prodajnim centrima Bauhaus: Grijanje i hlađenje, slobodno vrijeme, uređenje doma, kupaonica i kuhinja, elektro, alati i strojevi, željezarija, drvo i stolarija, podne i zidne obloge, pločice, građevinski materijali, auto oprema.

Za obrtnike i poduzetnike Bauhaus ima PROFI CARD karticu pomoću koje se ostvaruju bonusi i popusti. Cilj Bauhauusa je olakšavanje posla profesionalcima.

„Bauhaus d.o.o. svojim kupcima nudi jednu inovativnu mogućnost a to je DRIVE-IN ARENA. Upravo ova mogućnost projektirana je tako da u što većoj mjeri pojednostavi kupnju proizvoda u većim pakiranjima. Kupci ne moraju tražiti parkirno mjesto s ovom. Princip je sljedeći kupci se uvezu automobilom ili kombijem u halu s građevnim materijalom i utovare robu, a pri utovaru će kupcima pomoći prodajni savjetnici iz BAUHAUS-a. Na izlazu kupci plate na blagajni DRIVE-IN ARENE.“ (Bauhaus d.o.o., 2020)

3.2. Horizontalna analiza bilance

Horizontalnom analizom napravljena je usporedba od 2014. godine do 2018. godine na način da se svaka godina uspoređivala sa prethodnom godinom.

Tablica 1 Horizontalna analiza active poduzeća Bauhaus d.o.o.

AKTIVA	2014./2015.	%	2015./2016.	%	2016./2017.	%	2017./2018.	%
1.Dugotrajan imovina	6.857.544	10	6.578.755	9	-13.198.674	-16,24	-2.835.896	-4,17
a)Nematerijalna imovina	-710.764	-25	791.048	38	-392.490	-13,55	897.761	35,84
b)Materijalna imovina	6.708.236	20	3.876.192	10	-15.289.107	-34,96	-7.264.191	-25,54
c)Dugotrajna financijska imovina	858.103	3	1.948.310	6	2.482.923	7,17	3.530.534	9,51
2.Kratkotrajan imovina	12.482.155	5	52.957.251	20	80.466.875	25,40	80.089.698	20,16
a.)Zalihe	21.879.062	11	34.419.899	16	19.788.535	7,86	7.059.604	2,60
b.)Potraživanja	-1.676.037	-7	2.433.075	11	6.526.649	27,13	1.533.726	5,01
c.)Novac u banci i blagajni	-7.492.344	-23	16.131.232	65	54.151.691	132,20	71.766.368	75,45
3.Plaćeni troškovi budućeg obračunskoga razdoblja	-14.185	-38	62.630	271	1.456.200	1698,89	-1.056.814	-68,54
UKUPNA AKTIVA	19.580.966	6	59.598.637	18	68.724.401	17,26	76.196.988	16,32

Izrada autora na osnovu : Javno objavljeni financijski izvještaji preuzeti sa stranice Fine

Na temelju napravljene horizontalne analize aktive poduzeća Bauhaus d.o.o. možemo zaključiti ako se aktiva za promatrano razdoblje od 2014. godine do 2018. godine povećala. Najveći porast imovine zabilježen je 2016. godine kada je porast ukupne imovine bilježio 18%

Dugotrajna imovina, materijalna i nematerijalna za promatrano razdoblje bilježi i povećanje i smanjenje imovine. Najveće smanjenje imovine na sve tri navedene pozicije aktive zabilježeno je 2017. godine. Zalihe su se početkom promatranog razdoblja povećavale u značajnom postotku međutim do 2018. godine taj postotak iznosi samo 2.60%.

2015. Godine novac u blagajni se smanjio značajno u odnosu na prethodnu godinu i to za 23%. Naredne promatrane godine bilježi se porast novca u blagajni. Najveći porast zabilježen je 2017. godine i iznosio je 132%.

Tablica 2 Horizontala analiza pasive poduzeća Bauhaus d.o.o.

PASIVA	2014./2015.	%	2015./2016.	%	2016./2017	%	2017./2108	%
1.Kapital i rezerve	40.073.528	17	38.900.124	14	64.642.096	20,13	77.279.654	20,03
a)Temeljni kapital	0	0	0	0	0	0,00	0	0,00
2.Rezerviranja	0	0	0	0	0	0,00	-27.172	-71.54
3.Dugoročne obveze	0	0	0	0	0	0	0	0
4.Kratkoročne obveze	-20.777.465	-28	19.588.410	36	5.681.980	7,70	-1.535.178	-1,93
5.Odgođeno plaćane troškova i prihodi budućeg razdoblja	304.903	17	1.090.103	52	-1.599.675	-50,38	479.721	30,44
Ukupna pasiva	19.580.966	6	59.598.637	18	68.724.401	17,26	76.196.988	16,32

Izrada autora na osnovu : Javno objavljeni financijski izvještaji preuzeti sa stranice Fine

Na temelju napravljene horizontalne analize pasive možemo zaključiti da se kao i aktiva, pasiva svake godine povećavala. Najveći porast zabilježen je 2016. godine kada je porast ukupne pasive iznosio 18%.Kapital je za referentno razdoblje također bilježio porast svake godine u odnosu na prethodnu.2017. godine kapital je zabilježio najveći porast kroz promatrano razdoblje od 20.13% iako konstantno ima tendenciju rasta.

Dok poduzeće Bauhaus d.o.o. nema svoj temeljni kapital niti dugoročne obveze pa za navedene pozicije pasive nije bilo moguće napraviti horizontalnu analizu. Kratkoročne obveze su promjenjive, jedne godine bilježe porast zatim drugu godinu podaju. Najveće smanjenje kratkoročnih obveza zabilježeno je 2015. godine i to smanjenje iznosilo je 28% nakon toga 2016. godine kratkoročne obveze su se povećale za 36%. Zadnju promatranu godinu 2018. godine kratkoročne obveze su se smanjile za 1.93%.

3.3. Vertikalna analiza bilance

Vertikalna analiza bilance provedena za poduzeće Bauhaus d.o.o. Zagreb za referentno razdoblje 2014. godine do 2018. godine uspoređuje svaku poziciju bilance sa ukupnom aktivom ili pasivom.

Tablica 3 Vertikalna analiza passive poduzeća Bauhaus d.o.o.

AKTIVA	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
1.Dugotrajan imovina	21,26	22,06	20,410	14,579	12,011
a)Nematerijalna imovina	0,88	0,62	0,728	0,536	0,627
b)Materijalna imovina	10,39	11,77	10,983	6,092	3,899
c)Dugotrajna financijska imovina	9,98	9,66	8,699	7,950	7,485
2.Kratkotrajan imovina	78,80	77,93	79,568	85,091	87,900
a.)Zalihe	61,29	64,20	63,238	58,168	51,307
b.)Potraživanja	7,31	6,39	6,043	6,551	5,914
c.)Novac u banci i blagajni	10,13	7,33	10,287	20,372	30,728
3.Plaćeni troškovi budućeg obračunskoga razdoblja	0,01	0,01	0,022	0,330	0,089
UKUPNA AKTIVA	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Izrada autora na osnovu : Javno objavljeni financijski izvještaji preuzeti sa stranice Fine

Vertikalna analiza aktive bilance prikazuje pojedine pozicije aktive u odnosu na ukupnu aktivu. Najveći postotak zastupljenosti u ukupnoj aktivni zauzima kratkotrajna imovina koja se svake godine sve više povećava. Godine 2014. iznosila je 78.80% dok je 2018. godine iznosila 87.90%. Naspram kratkotrajne imovine, dugotrajna godina kroz referentno razdoblje se smanjivala, pa je tako 2014. godine iznosila 21.26% dok je 2018. godine iznosila 12.01%. Zalihe i potraživanja imale su uzlaznu putanju tj., putanju rasta ali ne proporcionalno. Godine 2015. zalihe su bile na najvećoj razini i bilježe porast u ukupnoj kratkotrajnoj imovini od 64,20% do 2018. godine smanjile su se zalihe u kratkotrajnoj imovini i tada je postotak iznosio 51,30%. Potraživanja su rasla konstantno ali ne jednakom brzinom tako da su 2014.godine iznosile 7.31% a 2018. godine 5.91%.Novac u banci i blagajni u poduzeću Bauhaus d.o.o. Zagreb u 2014. godine iznosilo 10.13%, a 2018. godine udio novca u kratkotrajnoj imovini povećao se u odnosu na prethodno razdoblje i iznosio je 30.72%.

Tablica 4 Vertikalna analiza pasive *poduzeća Bauhaus d.o.o.*

PASIVA	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
1.Kapital i rezerve	75,91	83,36	80,649	82,623	85,261
a)Temeljni kapital	0,38	0,35	0,301	0,257	0,221
2.Rezerviranja	0,01	0,01	0,010	0,008	0,002
3.Dugoročne obveze	0,00	0,000	0,000	0,000	0,00
4.Kratkoročne obveze	23,52	16,02	18,544	17,031	14,359
5.Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja	0,56	0,62	0,798	0,338	0,378
Ukupna pasiva	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Izrada autora na osnovu : Javno objavljeni financijski izvještaji preuzeti sa stranice Fine

Vertikalnu analizu pasive predstavlja odnos pojedinih pozicija pasive i ukupni iznos pasive. Iz provedene analize vidljivo je da većinu pasive čine kapital i rezerve. Iz godine u godinu u promatranom razdoblju one rastu. Tako je 2014. godine u pasivi bili 75.91% kapitala i rezervi, a u 2018.godini taj postotak povećao se na 85.261%. Poduzeće nema dugoročnih obveza pa nije bilo moguće na temelju te bilančne pozicije napraviti vertikalnu analizu. Kratkoročne obveze za referentno razdoblje bilježe postepeno smanjenje povećanja. Godine 2014. iznosile su 23.52% u ukupnoj pasivi, a kratkoročne obveze na kraju 2018. godine iznosile 14.35%. Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja godine 2014. iznosile su 0.56 %, zatim u 2015.godine i 2016.godine bilježe rast. Godine 2015. imale su najveću vrijednost od 0.79% , a onda su 2017. godine iznosile 0.33 %.

3.4. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka

Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Bauhaus d.o.o. Zagreb provedena je na način da se svaka promatrana godina uspoređivala sa prethodnom.

Tablica 5 Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Bauhaus d.o.o.

Račun dobiti i gubitka	2014./2015.	%	2015./2016.	%	2016./2017.	%	2017./2108	%
Poslovni prihodi	40.156.687	5	68.222.753	8	117.631.949	12,27	107029696,00	12,59
Poslovni rashodi	49.420.024	6	71.527.082	9	87.422.296	9,60	91509742,00	11,59
Financijski prihodi	878.767	34	-83.387	-2	-234.827	-6,98	-376822,00	-14,66
Financijski rashodi	980.179	31	-2.624.643	-63	482.399	31,55	-192908,00	-6,08
Ukupni prihodi	40.945.454	5	68.139.366	8	117.397.122	12,20	106652874,00	12,50
Ukupni rashodi	50.400.203	6	68.902.439	8	87.904.695	9,64	91316774,00	11,52
Dobit ili gubitak razdoblja	-7.343.513	-15	-1.173.404	-3	25.741.972	66,17	12637521,00	26,65

Izrada autora na osnovu : Javno objavljeni financijski izvještaji preuzeti sa stranice Fine

Na temelju horizontalne analize računa dobiti i gubitka poduzeća Bauhaus d.o.o. vidljivo je kako poslovni prihodi i poslovni rashodi za referentno razdoblje rastu. 2015. godine poslovni prihodi su veći od prethodne godine za 5% ,a 2018. godine su veći od 2017. godine za 12.59%. Poslovni rashodi 2014. godine iznose 6% a na kraju referentnog razdoblja 2018. godine iznosi 11.59%. U ovom slučaju i poslovni prihodi i poslovi rashodi rastu iz godine u godinu.

Financijski prihodi smanjuju se iz godine u godinu u referentom razdoblju.

Financijski rashodi osciliraju iz godine u godinu. Godine 2015. financijski rashodi iznosili su 31% dok su na kraju referentnog razdoblja 2018. godine iznosili -6.08%.

I ukupni prihodi i ukupni rashodi od 2015. godine do 2018. godine u poduzeću Bauhaus d.o.o.

Na samome kraju može se zaključiti da poduzeće na početku referentnog razdoblja poslovalo je sa gubitkom a na kraju referentnoga razdoblja posluju sa dobiti od 26.55%.

3.5. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka

Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Bauhaus d.o.o. Zagreb provedena je za referentno razdoblje od 2014. godine do 2018. godine tako da se svaka pozicija računa dobiti i gubitka uspoređivala sa ukupnim prihodima ili ukupnim rashodima.

Tablica 6 Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Bauhaus d.o.o.

Račun dobiti i gubitka	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Poslovni Prihodi	111,16	111,23	112,53	111,09	111,17
Poslovni Rashodi	103,21	104,79	106,87	103,00	102,34
Financijski Prihodi	0,34	0,43	0,40	0,32	0,26
Financijski Rashodi	0,41	0,52	0,18	0,21	0,17
Ukupni Prihodi	111,51	111,66	112,93	111,41	111,43
Ukupni Rashodi	103,63	105,31	107,05	103,20	102,51
Dobit ili gubitak razdoblja	6,20	5,01	4,57	6,67	7,26

Izrada autora na osnovu : Javno objavljeni financijski izvještaji preuzeti sa stranice Fine

Na temelju provedene vertikalne analize računa dobiti i gubitka poduzeća Bauhaus d.o.o. Zagreb vidljivo je da najveći udio u ukupnim prihodima i rashodima čine poslovni prihodi i rashodi.

Poslovni prihodi u referentom razdoblju su skoro jednaki, nema značajnih promjena iz godinu i godinu bilježe podjednaki porast.

Mali dio čine financijski prihodi i rashodi. Financijski prihodi 2014. godine iznose 0.34% u ukupnom udjelu prihoda, a na kraju promatranog razdoblja 2018. godine iznose 0.26%. u ukupnom udjelu prihoda. Financijski rashodi 2014. godine iznosili su 0.41% a 2018. godine 0.17%.Što znači da se kroz referentno razdoblje konstantno povećavaju ali iz godinu u godinu u manjem postotku što je za poduzeće Bauhaus d.o.o. Zagreb vrlo dobro.

Dobit razdoblja kroz cijelo promatrano razdoblje je postojala, najveća dobit ostvarena u odnosu na prethodnu godinu ostvarena je 2018. godine i iznosila je 7.26%,što je vrlo pozitivno jer iz godinu u godinu tijekom referentnog razdoblja ta dobit se povećala u ukupnom udjelu računa dobiti i gubitka.

3.6. Analiza financijskih pokazatelja

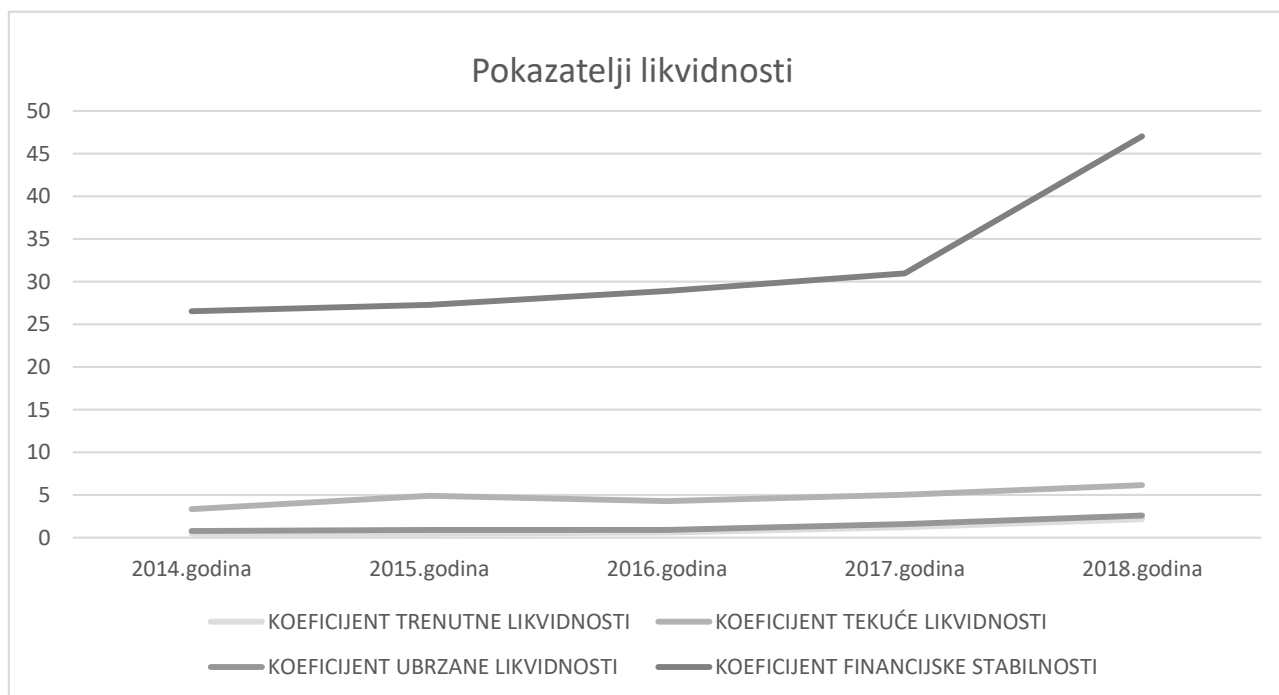
Na temelju računa dobiti i gubitka te bilance analizirani su financijski pokazatelji. Prikazuju nam koliko je poduzeće Bauhaus d.o.o. Zagreb uspješno i kako raspolaže sa svojim imovinom.

3.6.1. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti prikazuju koliko poduzeće Bauhaus d.o.o. Zagreb uspije podmiriti dugoročne obveze. Koeficijent trenutne likvidnosti pokazuje koliko novac kao najviši stupanj likvidnosti imovine uspijeva podmiriti kratkoročne obveze. Na temelju napravljene analize vidljivo je da je koeficijent trenutne likvidnosti od 2014. godine do 2018. godine rastao. Na početku promatranoga razdoblja 2014. godine koeficijent je iznosio 0.43 dok je godine 2018. iznosio je 2.14. Poželjna je što veća vrijednost i na temelju pokazatelja likvidnosti je vidljivo da poduzeće Bauhaus d.o.o. Zagreb svake godine sve bolje posluje jer je sposobno podmiriti svoje dospjele kratkoročne obveze. Koeficijent tekuće likvidnosti trebao bi biti veći od 2. To bi značilo da kratkotrajna imovina mora biti dvostruko veća od kratkoročnih obveza. Na primjeru Bauhausu d.o.o. možemo vidjeti da je sve promatrane godine koeficijent tekuće likvidnosti veći od 2. A zadnju promatranu godinu poduzeće Bauhaus d.o.o. imao je koeficijent od 6.12. Koeficijent ubrzane likvidnosti trebao bi imati minimalno vrijednost 1. U teoriji to bi značilo da kratkoročne obveze poduzeća ne bi trebale biti veće od vrijednosti novaca i potraživanja. Prve tri promatrane godine poduzeće Bauhaus d.o.o. je koeficijent ubrzane likvidnosti bio malo manji od 1. 2017. godine taj koeficijent prešao je 1, a 2018. godine iznosio je 2.54. Poduzeće Bauhaus d.o.o. Zagreb je značajno povećao svoj koeficijent ubrzane likvidnosti i to dvostruko više od granične i željene vrijednosti. Koeficijent financijske stabilnosti mora uvijek biti manji od 1. Mora biti manji od 1 jer se iz određenog udjela dugoročnih izvora mora financirati kratkotrajna imovina.

Na primjeru poduzeća Bauhaus d.o.o. taj koeficijent je manji od 1 za referentno razdoblje. Taj koeficijent 2014. godine iznosio je 0.2652 što je 26.52% a na kraju referentnog razdoblja iznosio je 0.3387 što je 33.87%. Povećao se koeficijent kroz referentno razdoblje ali je i dalje daleko od svoje granične vrijednosti.

Grafikon 1 Pokazatelji likvidnosti poduzeća Bauhaus d.o.o.

Izrada autora na osnovu : Javno objavljeni financijski izvještaji preuzeti sa stranice Fine

3.6.2. Pokazatelji zaduženosti

Granična vrijednost koeficijenta zaduženosti trebala bi biti do 50% ali je poželjan i manji koeficijent. Koeficijent zaduženosti za poduzeće Bauhaus d.o.o. Zagreb niti jednu godinu tijekom promatranog razdoblja nije prešao 50% što je vrlo dobro za poduzeće. Kroz promatrano razdoblje najveći koeficijent bio je 2014. godine kada je iznosio 23.51% te se iz godine u godinu smanjivao ma je na kraju promatranoga razdoblja iznosio 14.35%. Za sve koeficijente zaduženosti općenito je poželjna što manja vrijednost.

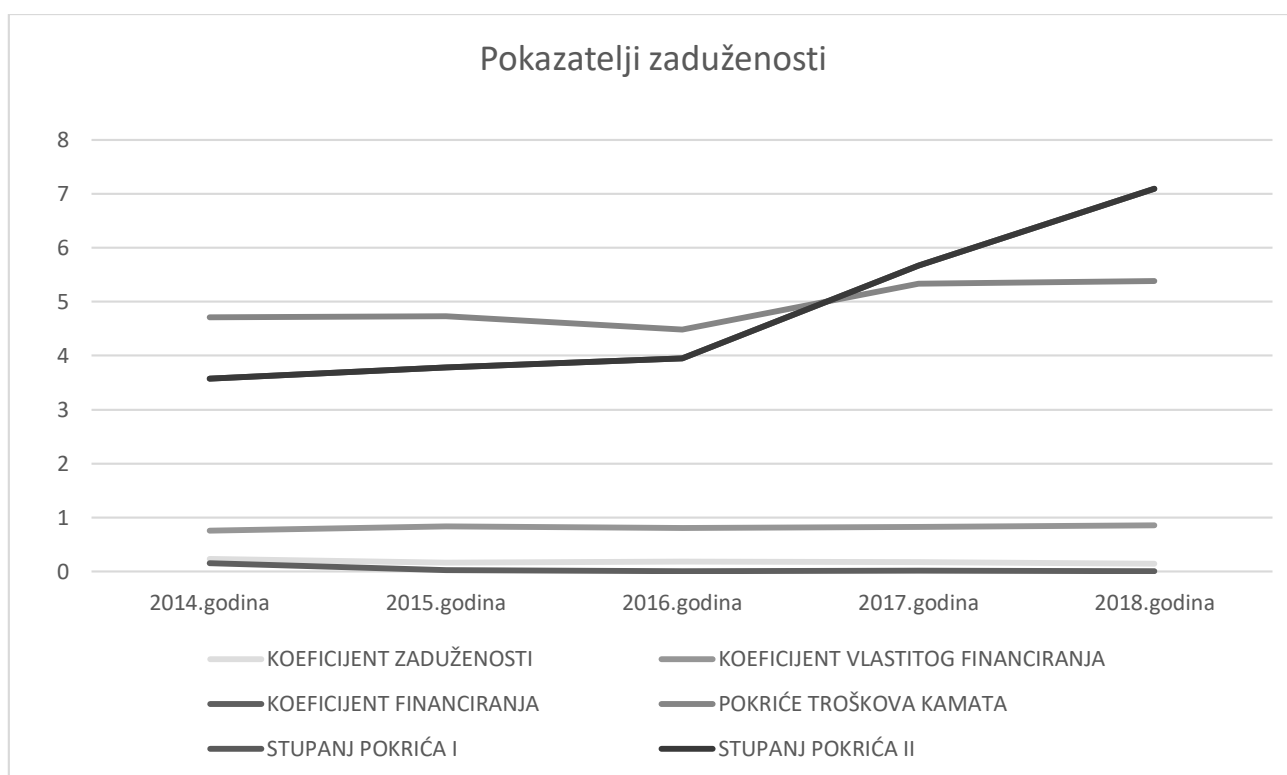
Koeficijent vlastitoga financiranja trebao bi biti minimalno 50% jer je on pokazatelj vlastitog financiranja poduzeća tj. iz vlastitih sredstva. Poželjno bi bilo kada bi taj koeficijent iznosio 1. Bauhaus d.o.o. ima kroz cijelo referentno razdoblje koeficijent oko 0.8, a 2018. godine koeficijent iznosi 0.85. Koeficijent vlastitog zaduživanja je jedna od rijetkih koeficijenata zaduženosti koji treba biti što veći ali opet što veći u odnosu na vlastitu zaduženost jer bolje je da se poduzeće financira iz vlastitih izvora nego iz tuđih. Vidljivo je kako se poduzeće Bauhaus d.o.o. Zagreb financira sve više iz vlastitih izvora.

Koeficijent financiranja u poduzeću Bauhaus d.o.o. iz godine u godinu za referentno razdoblje opada za razliku od pokriva troškova kamata koje raste iz godinu u godinu.

Tako je koeficijent financiranja 2014. godine iznosio 0.14, dok je 2018. godine iznosio 0.007.

Što je značajno smanjenje financiranja poduzeća Bauhaus d.o.o. Zagreb iz tuđih izvora. Stupanj pokrića I i Stupanj pokrića II za promatrano razdoblje je isto. Jer stupanj pokrića I prikazuje koliki se dio dugotrajne imovine financira glavnicom odnosno vlastitim izvorima financiranja. Dok stupanj pokrića II prikazuje koliki se dio dugotrajne imovine financira dugoročnim izvorima financiranja tj. glavnicom i dugoročnim obvezama. Poduzeće Bauhaus d.o.o. Zagreb nema dugoročne obveze tako da su oba stupnja pokrića jednaka. 2014. godine koeficijenti su iznosili 3.56%, dok su 2018. godine ti koeficijenti iznosili 7.08. Bitno je da su koeficijenti veći od 1 a poduzeće Bauhaus d.o.o. Zagreb je svojim poslovanjem pokazao kako taj koeficijent može biti puno veći od 1 te se iz godinu u godinu povećavati, što je još jedan dokaz uspješnosti poslovanja.

Grafikon 2 Pokazatelji zaduženosti poduzeća Bauhaus d.o.o.

Izrada autora na osnovu : Javno objavljeni financijski izvještaji preuzeti sa stranice Fine

3.6.3. Pokazatelji ekonomičnosti

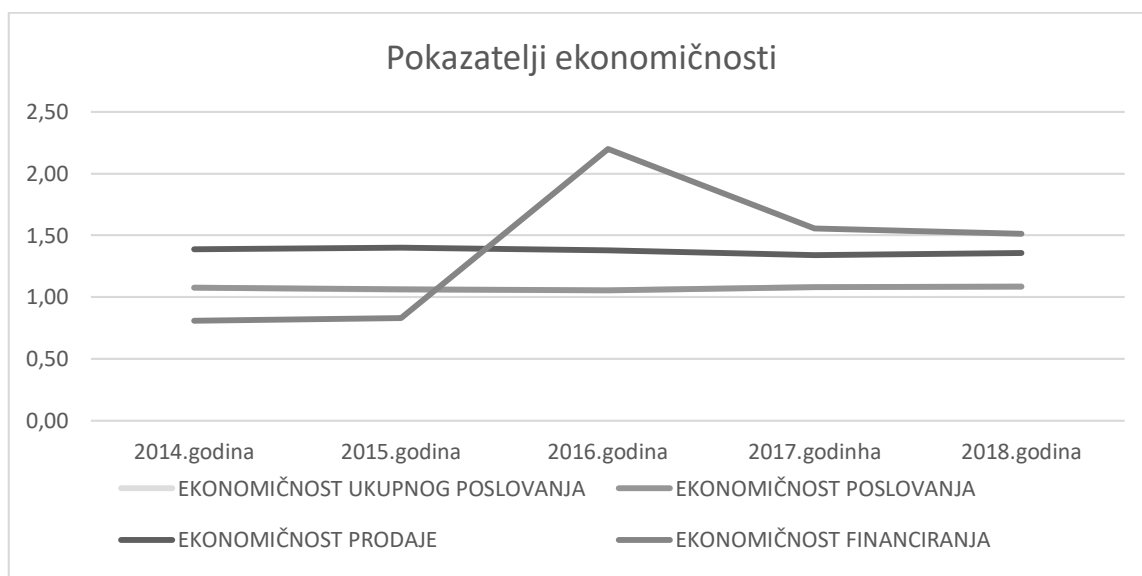
Prikazuju odnos prihoda i rashoda na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka. Ekonomičnost ukupnoga poslovanja i poželjno je da ovaj koeficijent bude što veći. Kroz ovaj koeficijent poduzeće prikazuje koliko uspješno može upravljati vlastitim troškovima.

Za promatrano razdoblje poduzeće Bauhaus d.o.o. ekonomičnost ukupnog poslovanja i ekonomičnost poslovanja uz male oscilacije imale su tendencije rasta ali se taj rast smanjuje iz godinu i godinu a na kraju obračunskoga razdoblja 2018. godine koeficijenti su iznosili oko 1,08.

Ekonomičnost prodaje kroz referentno razdoblje bila je gotovo ista, njezin koeficijent iznosio je 1.33. Poduzeće je ekonomičnost prodaje kroz referentno razdoblje držala na istoj razni jer u načinu prodaje se ništa značajnije nije promijenilo jer svojom prodajom Bauhaus d.o.o. Zagreb zadržava postojeće kupce.

Ekonomičnost financiranja značajno je porasla iz 2015. godine u 2016. godinu tj iz koeficijenta 0.83 na koeficijent 2.20, a zatim je 2017. godine koeficijent ponovno pao na 1.55, te je 2018. godine zadržao približno istu vrijednost kao i 2017. godine. Kada je ekonomičnost financiranja veća od 1 ukupni prihodi nadilaze ukupne rashode što je za svako poduzeće poželjno. Poduzeće Bauhaus d.o.o. Zagreb taj koeficijent veći od 1 ostvario je 2017. godine te je na taj način postigao da su prihodi veći od rashoda, što je i bio cilj poslovanja.

Grafikon 3 Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Bauhaus d.o.o.

Izrada autora na osnovu : Javno objavljeni financijski izvještaji preuzeti sa stranice Fine

3.6.4. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti izračunavaju se na temelju ostvarenoga prometa i postojećeg stanja.

Koeficijent obrtaja ukupne imovine za referentno razdoblje se iz godine u godinu bilježi rast ali se postepeno smanjivao. Tako je 2014. godine taj koeficijent iznosio 2.67 a, 2018. godine iznosio 2.18, što znači da 1 jedinica ukupne imovine stvori 2.18 novčanih jedinica prihoda. Koeficijent obrtaja ukupne imovine trebao bi biti što veći kao i svi pokazatelji aktivnosti.

Koeficijent obrtaja dugotrajne imovine također je zadnju godinu promatranoga razdoblja 2018. godinu ostvario najveći porast i iznosio je 18.8. Upravo taj koeficijent znači da 1 jedinica kratkotrajne imovine stvori 18.18 novčanih jedinica prihoda. Što znači da poduzeće Bauhaus d.o.o. Zagreb velikom brzinom povećava svoju dugotrajnu imovinu i da se svake godine sve više jedinica prihoda moguće stvoriti iz dugotrajne imovine.

Koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine bilježi rast ali uz postepeno smanjenje u odnosu promatrano razdoblje. Tako je 2014. godine iznosio 3.39, a 2018. godine 2,48. Kratkotrajna imovina se smanjuje pa je i mogućnost ostvarenja prihoda manja po jedinici kratkotrajne imovine. Koeficijente obrtaja zaliha se smanjio sa početka promatranog razdoblja u odnosu na kraj promatranoga razdoblja ali i dalje kroz promatrano razdoblje ima tendenciju rasta u odnosu na prethodnu godinu. Godine 2018. iznosio je 1.98, za razliku od 2014. godine kada je iznosio 2.71. Prikazuje da je na taj način iz 1 jedinice zaliha stvoreno u 2018. godini, 1.98 novčanih prihoda a, 2014. godine je iz jedne jedinice zaliha stvoreno 2.71 novčanih prihoda.

Poduzeće Bauhaus d.o.o. 2015. godine imalo je najveći koeficijent obrtaja potraživanja, a iznosio je 37.02. Nakon toga potraživanje se smanjilo u odnosu na ukupnu imovnu što je prikazano također u ovom radu vertikalnom analizom stoga se i koeficijent obrtaja potraživanja smanjio i manje jedinica prihoda je moguće ostvariti iz te pozicije bilance.

Grafikon 4 Pokazatelji aktivnosti poduzeća Bauhaus d.o.o.

Izrada autora na osnovu : Javno objavljeni finansijski izvještaji preuzeti sa stranice Fine

3.6.5. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnosti su jedan od najvažnijih pokazatelja u finansijskoj analizi poduzeća. Prikazuju uvid u cjelokupno poslovanje poduzeća.

Neto profitna marža i bruto profitna marža uz blage oscilacije tijekom promatranoga razdoblja u usporedbi na početak promatranja i finansijske analize poduzeća Bauhaus d.o.o. na kraju tj.2018.godine bilježile su porast.

Neto profitna marža 2014. godina iznosila je 0.05. Već sljedeće godine taj porast je bio manji i iznosio je 0.04.2016. Godine bio je identičan kao i 2015. godine. Tek 2017. godine koeficijent je porastao za 0.05 a, na kraju referentnog razdoblja taj porast iznosio je 0,06. I upravo 2018. godine ostvarila neto dobit u odnosu na ukupne prihode.

Bruto profitna marža 2014. godine iznosila je 0.07. Sljedeće promatrane godine koeficijent je iznosio 0.05 kao i 2016. godine. Godine 2017. taj porast vratio se na 0.07, a u 2018. godini taj porast iznosio je 0.08 što je najveći iznos kroz promatrano razdoblje. Što znači da se 2018. godine ostvarilo 0.08 bruto dobiti u odnosu na ukupne prihode.

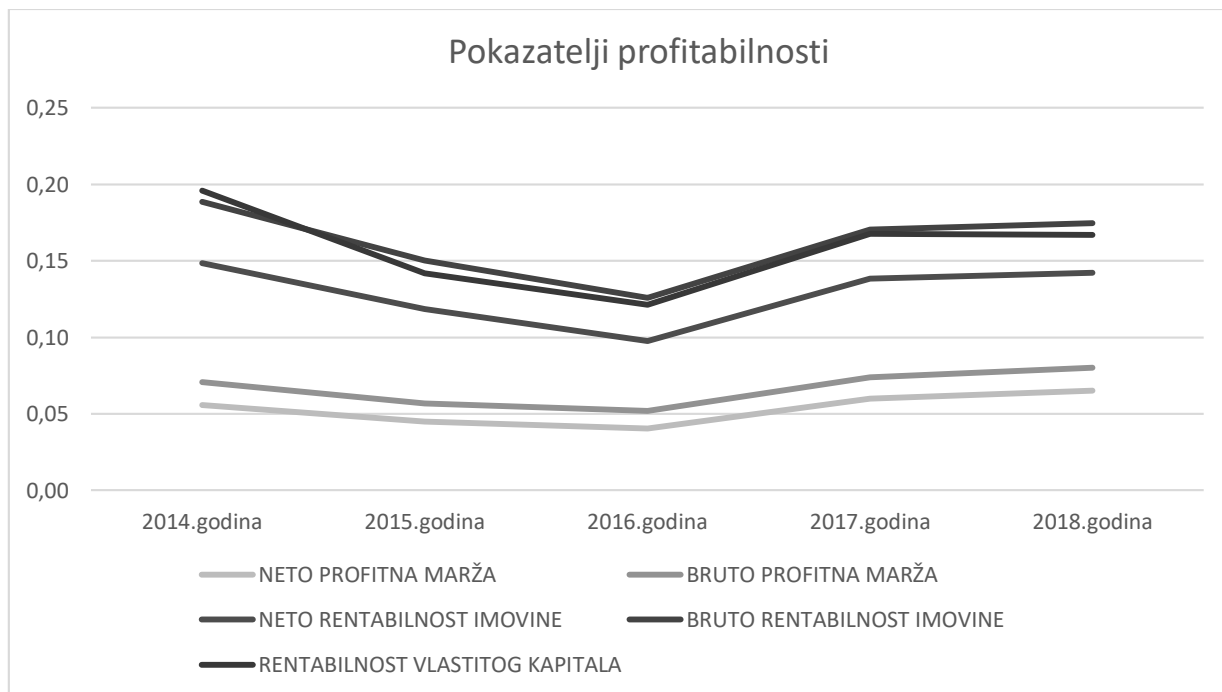
Neto i Bruto rentabilnost imovine su također bilježile oscilacije ali početak referentnog razdoblja 2014. godina i kraj referentnoga razdoblja 2018. godina gotovo su identični tj. isti porast je zabilježen obje godine u odnosu na prethodne godine. Rentabilnost prikazuje koliko

se profita ostvari na jednu kunu aktive tj., pokazuje uspješnost korištenja imovine u stvaranju dobiti. Od 2014. godine neto rentabilnost imovine iznosila je 0,14. 2016. godine bilježi manji porast od 0,09 a 2018. godine ponovno bilježi rast od 0,14.

Bruto rentabilnost imovine 2014. godine iznosila je 0,18. Zatim 2015. godine je smanjena na 0,12 nakon čega ponovno ima tendenciju rasta u odnosu na prethodne godine i 2018. godine iznosi 0,17. Tako je 2018. godine ostvaren prihod od 0,17 na jednu kunu ukupne aktive poduzeća Bauhaus d.o.o. Zagreb

Rentabilnost vlastitoga kapitala 2014. godine iznosila je 0,19, a 2016. godine 0,12 te 2018. godine 0,16. Prikazuje da se 2018. godine ostvarilo 0,16 profita na jednu kunu glavnice. Što je vrlo ne stabilna pokazatelj poslovanja poduzeća Bauhaus d.o.o. jer nema postepeni rast, prikazuje rast ili iz godinu u godinu nekada je veći rast a nekada manji prilikom usporedbe dvije promatrane godine.

Grafikon 5 Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Bauhaus d.o.o.

Izrada autora na osnovu : Javno objavljeni finansijski izvještaji preuzeti sa stranice Fine

4. ZAKLJUČAK

Svatko tko želi bolje upoznati poduzeće, baviti se poduzetništvom, upravljati resursima te raznim procesima mora poznavati računovodstvene informacije o poduzeću. Sve te informacije sadržane su u temeljnim financijskim izvještajima te se na temelju različitih podataka i pozicija iz temeljnih financijskih izvještaja rade financijske analize. Pomoću njih se analiziraju, mjere i predviđaju buduća stanja poduzeća. Upravo na temelju tih podataka, menadžeri donese odluke koje su važne za cijelo poduzeće. Tako je potrebno prikupiti i analizirati informacije i podatke koje su bitni za donošenje poslovnih odluka, upravljanjem procesa te ostvarenje ciljeva. Bitno je da na temelju tih podataka korisnici podataka razumiju prošlost, prihvaćaju i kontroliraju sadašnjost te planiraju i osiguravaju resurse za budućnost.

Na temelju provedene financijske analize poslovanja poduzeća Bauhaus d.o.o. za referentno razdoblje od 2014.godine do 2018.godine možemo zaključiti kako i poduzeće Bauhaus d.o.o. kao i svako drugo poduzeće danas.

Na kraju financijske analize poduzeća Bauhaus d.o.o. možemo zaključiti da je poduzeće što se tiče financija u zlatnoj sredini. Posluju uz veće prihode od rashoda, tj. uz dobit, povećavaju svoj kapital i imovinu, kratkoročne obveze smanjuju.

Na temelju analize možemo zaključiti da je poduzeće vrlo likvidno jer uspijeva financirati sve svoje kratkoročne obveze i smanjuje ih iz godinu u godinu. Pokazatelji zaduženosti otkrili su nam da se poduzeće Bauhaus d.o.o. samostalno financira te da smanjuju tuđa sredstva za vlastito financiranje. To nam pokazuje da poduzeće nije zaduženo, čak je na vrlo niskoj razini zaduženosti a iz godinu u godinu sve više to smanjuju.

Također poduzeće Bauhaus d.o.o. je vrlo profitabilno te ekonomično jer su ukupni prihodi veći od rashoda i poduzeće posluje sa dobiti.

Bauhaus d.o.o. poduzeće financijski je stabilno a svoju imovinu i prihode iz godinu u godinu pokušavaju raznim inovacijama podignuti na višu razinu jer znamo da danas teško opstaju prosječna poduzeća. Bauhaus d.o.o. Zagreb već sada se razlikuje od drugih poduzeća jer ima dosta inovacija u svome poslovanju za njih je kupac je uvijek na prvom mjestu. Ne posluju sa velikim rizikom te polako ali sigurno povećavaju svoje poslovanje tj., imovinu, kapital i prihode.

LITERATURA

Belak, V., (1995) Menadžersko računovodstvo, Zagreb, RRiF plus d.o.o.

Perkuši, D., (2016). Osnove računovodstva, Sveučilište u Splitu, Split

Tracy, John A., (1994) Kako čitati i razumjeti financijski izvještaj, Zagreb, Jakubin i sin

Tušek, B. et al., (2010) Računovodstvo, Zagreb, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika

Volarić, H., Varović, M.,(2013). Osnove računovodstva, MATE d. o. o., Zagreb

Žager, K. (2008). U K. Žager, I. Mamić Sačer, S. Sever Mališ, A. Ježovita, & L. Žager Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, Masmedia d.o.o.

Žager, K. (2017.). U K. Žager, I. Mamić Sačer, S. Sever Mališ, A. Ježovita, & L. Žager Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika

Bauhaus d.o.o., (6.9.2020.) Dohvaćeno iz : <https://www.bauhaus.hr/>

FINA. (4.09.2020.). FINA. Dohvaćeno iz Javna objava RGFI: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>

Hadrović Zekić, B. (2020.) Analiza financijskih izvješća - Predavanje 3, prezentacije na kolegiju Analiza financijskih izvješća, Ekonomski fakultet u Osijeku, ak.god. 2019/2020.(12.9.2020.) Dohvaćeno iz: http://www.efos.unios.hr/analiza-financijskihizvjesca/wp-content/uploads/sites/257/2019/03/AFI-Pred3s_2019.pdf

Poslovni dnevnik (2016) , Kompanije, Gebrüder Weiss isporučuje robu za BAUHAUS na području čitave Hrvatske, dostupno na : <https://www.poslovni.hr/strane/gebruder-weiss-ispocuje-robu-za-bauhaus-na-podrucju-citave-hrvatske-318395> , (13.09.2020.)

Popis slika

Slika 1 Klasifikacija dugotrajne imovine (prema: Perkušić, 2016; 38)	5
Slika 2 Klasifikacija kratkotrajne imovine (prema: Perkušić, 2016; 38)	5
Slika 3 Klasifikacija pasive (prema: Perkušić, 2016; 41)	6
Slika 4 Bauhaus d.o.o. logo.....	24

Popis tablica

Tablica 1 Horizontalna analiza active poduzeća Bauhaus d.o.o.	25
Tablica 2 Horizontalna analiza passive poduzeća Bauhaus d.o.o.	26
Tablica 3 Vertikalna analiza passive poduzeća Bauhaus d.o.o.	27
Tablica 4 Vertikalna analiza pasive <i>poduzeća Bauhaus d.o.o.</i>	28
Tablica 5 Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Bauhaus d.o.o.	29
Tablica 6 Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka poduzeća Bauhaus d.o.o.	30

Popis grafikona

Grafikon 1 Pokazatelji likvidnosti poduzeća Bauhaus d.o.o.	32
Grafikon 2 Pokazatelji zaduženosti poduzeća Bauhaus d.o.o.	33
Grafikon 3 Pokazatelji ekonomičnosti poduzeća Bauhaus d.o.o.	34
Grafikon 4 Pokazatelji aktivnosti poduzeća Bauhaus d.o.o.	36
Grafikon 5 Pokazatelji profitabilnosti poduzeća Bauhaus d.o.o.	37

Popis Priloga

Prilog 1: Aktiva poduzeća Bauhaus Zagreb d.o.o., Koprivnica od 2014. do 2018. godine.....	41
Prilog 2: Pasiva poduzeća Bauhaus Zagreb d.o.o., Koprivnica od 2014. do 2018. godine.....	41
Prilog 2: Pasiva poduzeća Bauhaus Zagreb d.o.o., Koprivnica od 2014. do 2018. godine.....	42

Prilog 1: Aktiva poduzeća Bauhaus Zagreb d.o.o., Koprivnica od 2014. do 2018. godine

Naziv pozicije	BILANCA PODUZEĆA BAUHAUS D.O.O. ZAGREB				
	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
AKTIVA					
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0	0	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	67.827.939	74.685.483	81.264.238	68.065.564	65.229.668
<i>NEMATERIJALNA IMOVINA</i>	2.816.999	2.106.235	2.897.283	2.504.793	3.402.554
Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	909.318	838.074	1.963.594	1.753.115	1.833.217
Nematerijalna imovina u pripremi	0	0	110.290	318.207	0
Ostala nematerijalna imovina	1.907.681	1.268.160	823.399	433.471	1.569.337
<i>MATERIJALNA IMOVINA</i>	33.145.967	39.854.203	43.730.395	28.441.288	21.177.097
Građevinski objekti	0	50.688	48.640	46.592	44.544
Postrojenja i oprema	3.301.315	4.558.948	5.573.850	4.970.590	17.814.144
Alati, pogonski inventar i transportna imovina	27.910.788	32.067.556	37.879.819	22.652.620	2.688.501
Materijalna imovina u pripremi	1.933.864	3.177.011	228.086	771.486	629.908
<i>DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA</i>	31.830.147	32.688.250	34.636.560	37.119.483	40.650.017
Dani zajmovi, depoziti i slično	31.830.174	32.688.250	34.636.560	37.119.483	40.650.017
<i>POTRAŽIVANJA</i>	34.346	36.750	0	0	0
Ostala potraživanja	34.346	36.750	0	0	0
<i>ODGOĐENA POREZNA IMOVINA</i>	481	0	0	0	0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	251.369.750	263.851.905	316.809.156	397.276.031	477.365.729
<i>ZALIHE</i>	195.490.643	217.369.705	251.789.604	271.578.139	278.637.743
Trgovačka roba	195.490.643	217.369.705	251.789.604	271.578.139	278.637.743
<i>POTRAŽIVANJA</i>	23.302.001	21.625.964	24.059.039	30.585.688	32.119.414
Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	69.663	46.558	80.067	687.875	259.336
Potraživanja od kupaca	22.534.633	21.418.685	23.442.366	27.744.769	30.210.41
Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	4.210	0	159.900	159.400	400
Potraživanja od države i drugih institucija	163.417	187.720	370.569	1.993.644	1.649.277
Ostala potraživanja	530.078	0	6.137	0	0
<i>NOVAC U BANCI I BLAGAJNI</i>	32.321.625	24.829.281	40.960.513	95.112.204	166.878.572
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZD. I OBRAC. PRIHODA	37.270	23.085	85.715	1.541.915	485.101
UKUPNA AKTIVA	318.979.506	338.560.472	398.159.109	466.883.510	543.080.498
Izvanbilančni zapisi	0	0	0	0	0

Izvor: izrada autora prema <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>

Prilog 2: Pasiva poduzeća Bauhaus Zagreb d.o.o., Koprivnica od 2014. do 2018. godine

PASIVA	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
	A) KAPITAL I REZERVE	242.139.339	282.212.867	321.112.991	385.755.087
<i>TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL</i>	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
<i>ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK</i>	193.522.298	240.939.339	281.012.867	319.912.991	384.555.087
Zadržana dobit	193.522.298	#VRIJEDNOST!	281.012.867	319.912.991	384.555.087
<i>DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE</i>	47.417.041	40.073.528	38.900.124	64.642.096	77.279.617
Dobit poslovne godine	47.417.041	40.073.528	38.900.124	64.642.096	77.279.617
B) REZERVIRANJA	37.983	37.983	37.983	37.983	10.811
Rezerviranja za započete sudske sporove	37.983	37.983	37.983	37.983	10.811
C) DUGOROČNE OBEVE	0	0	0	0	0
D) KRATKOROČNE OBEVE	75.021.720	54.244.255	73.832.665	79.514.645	77.979.467
Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	36.184.403	6.329.990	1.862.962	4.900.051	3.436.559
Obveze za predujmove	786.961	854.913	743.051	1.518.018	2.080.427
Obveze prema dobavljačima	17.173.581	31.111.695	25.926.672	50.208.981	48.717.964
10. Obveze prema zaposlenicima	3.287.735	3.441.485	3.855.127	4.726.624	4.668.015
11. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	17.486.172	12.486.172	13.485.805	18.160.971	19.076.502
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠK. I PRIHODI BUDUĆ. RAZD.	1.780.464	2.085.367	3.175.470	1.575.795	2.055.516
UKUPNA PASIVA	318.979.506	338.560.472	398.159.109	466.883.510	543.080.498
Izvanbilančni zapisi	0	0	0	0	0

Izvor: izrada autora prema <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>

Prilog 3: Račun dobiti i gubitka poduzeća Bauhaus Zagreb d.o.o., Koprivnica od 2014. do 2018. godine

RACUN DOBITI I GUBITKA BAUHAUS D.O.O. ZAGREB					
Naziv pozicije	2014	2015	2016.	2017.	2018
POSLOVNI PRIHODI	850.323.044	890.479.731	958.702.484	1.076.334.433	1.183.364.129
Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	0	0	678.419	148.385	595.432
Prihodi od prodaje	764.945.109	800.599.080	851.240.109	968.729.019	1.063.872.813
Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	0	0	7.200	2.221.607	1.846.842
Ostali poslovni prihodi	85.377.935	89.880.651	106.776.756	105.235.422	117.049.042
POSLOVNI RASHODI	789.530.353	838.950.377	910.477.459	997.899.755	1.089.409.497
Materijalni troškovi	682.663.279	725.408.188	787.407.036	861.754.461	949.293.164
Troškovi sirovina i materijala	10.578.741	14.070.986	16.417.115	12.473.132	14.615.515
Troškovi prodane robe	545.451.023	572.096.449	614.146.912	692.177.616	770.918.869
Ostali vanjski troškovi	126.633.514	139.240.753	156.843.009	157.103.713	163.722.780
Troškovi osoblja	60.273.114	63.878.696	67.161.224	80.304.042	87.682.211
Neto plaće i nadnice	36.715.842	39.450.080	41.658.506	49.931.109	54.335.418
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	15.005.323	15.039.560	15.747.951	18.733.646	20.779.389
Doprinosi na plaće	8.551.949	9.389.056	9.754.767	11.639.287	12.567.404
Amortizacija	14.790.082	15.975.744	19.347.034	19.885.059	14.076.996
Ostali troškovi	22.418.274	23.402.425	23.251.166	24.909.373	26.103.687
Vrijednosna usklađenja	254.988	119.062	24.772	21.990	55.238
Kratkotrajne imovine osim financijske imovine	254.988	119.062	24.772	21.990	55.238
Rezerviranja	793.030	834.989	735.905	877.233	745.286
Druža rezerviranja	793.030	834.989	735.905	877.233	745.286
Ostali poslovni rashodi	8.337.576	9.331.273	12.550.322	10.147.597	11.452.915
FINANCIJSKI PRIHODI	2.570.114	3.448.881	3.365.494	3.130.667	2.753.845
Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	1.166.158	2.213.918	2.623.496	36.443	462.698
Ostali prihodi s osnove kamata	0	0	721.234	684.237	765.495
Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	1.403.956	1.234.963	20.411	2.392.339	1.525.270
Ostali financijski prihodi	0	0	353	223	259
FINANCIJSKI RASHODI	3.173.653	4.153.832	1.529.189	2.011.588	1.818.680
Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	2.679.178	3.321.684	257.629	55.976	0
Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	494.475	832.184	899.156	970.184	48.539
Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	0	0	6.029	190	995
Tečajne razlike i drugi rashodi	0	0	366.375	985.238	1.769
UKUPNI PRIHODI	852.983.158	893.928.612	962.067.978	1.079.465.100	1.186.117.974
UKUPNI RASHODI	792.704.006	843.104.209	912.006.648	999.911.343	1.091.228.117
DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	60.189.152	50.824.403	50.061.330	79.553.757	94.889.797
Dobit prije oporezivanja	60.189.152	50.824.403	50.061.330	79.553.757,00	94.889.797
POREZ NA DOBIT	12.772.111	10.750.873	11.161.206	14.911.661	17.610.180
DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	47.417.041	40.073.528	38.900.124	64.642.096	77.279.617
Dobit razdoblja	47.417.041	40.073.528	38.900.124	64.642.096	77.279.617
Gubitak razdoblja	0	0	0	b	0

Izvor: izrada autora prema <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/pSubjektTrazi.do>